

RAPORT O STANIE MIASTA I GMINY PRABUTY

Prabuty
Maj 2023 rok

Spis treści

1	Wstęp	Str. 3
2	Funkcjonowanie gminy	Str. 4-5
3	Demografia i rynek pracy	Str. 6-12
4	Budżet gminy	Str. 13 - 21
5	Grunty Gminy i mienie komunalne	Str. 22 - 25
6	Działalność gospodarcza	Str. 26
7	Jakość i warunki życia mieszkańców	Str. 26 - 34
8	Pomoc Społeczna	Str. 35 - 40
9	Ochotnicza Straż Pożarna	Str. 41
10	Służba Zdrowia	Str. 42
11	Oświata, Kultura, Turystyka i Organizacje Pozarządowe	Str. 43 - 49
12	Działalność Rady Miejskiej w Prabutach	Str. 50-51

1. Wstęp

Gmina funkcjonuje na podstawie Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Dokument określa, m.in. zakres działania i zadania Gminy, kompetencje władz oraz akty prawa miejscowego stanowionego przez gminę. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- Ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
- Gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
- Wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
- Działalności w zakresie telekomunikacji;
- Lokalnego transportu zbiorowego;
- Ochrony zdrowia;
- Pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
- Wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- Gminnego budownictwa mieszkaniowego;
- Edukacji publicznej;
- Kultury, w tym biblioteki gminnej i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- Kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
- Targowisk i hal targowych;
- Zieleni gminnej i zadrzewień;
- Cmentarzy gminnych;
- Porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej;
- Utrzymania gminnych obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- Polityki prorodzinnej;
- Wspierania i rozpowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- Promocji Gminy;
- Współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Zgodnie z art. 3. ust. 1 ww. ustawy, o ustroju gminy stanowi statut. Statut Miasta i Gminy Prabuty został przyjęty uchwałą nr XIII/87/2015 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 28 października 2015 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miasta i Gminy Prabuty. Statut Miasta i Gminy Prabuty został zmieniony uchwałą nr VI/38/2019 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 27 lutego 2019 roku.

2. Funkcjonowanie gminy

2.1. Charakterystyka gminy

Miejsko – wiejska gmina Prabuty administracyjnie należy do województwa pomorskiego i zlokalizowana jest na jego południowo – wschodnim krańcu. Prabuty to jedna z sześciu gmin wchodzących w skład powiatu kwidzyńskiego. Druga pod względem wielkości po gminie Kwidzyn. Gmina Prabuty położona jest w północno – wschodniej części powiatu kwidzyńskiego. Gmina Prabuty sąsiaduje z gminami: Mikołajki Pomorskie (powiat sztumski), Stary Dzierzgoń (powiat sztumski), Susz (powiat iławski), Gardeja (powiat kwidzyński), Kiselice (powiat iławski), Ryjewo (powiat kwidzyński), Kwidzyn (powiat kwidzyński). Powierzchnia gminy wynosi 197,13 km², z czego miasto Prabuty zajmuje 7,29 km² (co stanowi 3,7% powierzchni gminy). Pod względem powierzchni gmina Prabuty jest druga co do wielkości gminą powiatu kwidzyńskiego.

W granicach gminy Prabuty zlokalizowanych jest 32 wsie w 20 sołectwach: Antonin (Antonin, Kamienna), Gdakowo (Gdakowo), Gilwa (Gilwa, Gilwa Mała), Gonty (Gonty, Stary Młyn), Górowychy (Górowychy, Górowychy Małe), Grodziec, Jakubowo (Jakubowo, Pachutki), Julianowo (Julianowo, Gąski), Kołodzieje (Kołodzieje, Kowale), Laskowice, Obrzynowo, Pilichowo, Pólko, Raniewo (Raniewo, Kleczewo), Rodowo (Rodowo, Rodowo Małe), Stańkowo, Stary Kamień (Stary Kamień, Grażymowo), Sypanica (Sypanica, Kałdowo, Orkusz), Szramowo, Trumiejski.

2.2. Organizacja Urzędu

Urząd funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, a w szczególności z rozdziałem 2 ww. ustawy pn. „Zakres działania i zadanie Gminy”. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych Gminy.

WŁADZE GMINY:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Prabuty – Marek Szulc
2. Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Prabuty – Wojciech Dołęgowski
3. Sekretarz Miasta i Gminy Prabuty – Jędrzej Kasiński
4. Skarbnik Miasta i Gminy Prabuty – Elżbieta Wykner od września 2022 Monika Kuśmierska

PEŁNOMOCNICY BURMISTRZA:

1. Pełnomocnik Burmistrza ds. Gospodarki Gruntami, Przestrzennej i Komunalnej – Marek Staniszewski
2. Pełnomocnik Burmistrza ds. Oświaty, Kultury, Sportu i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi – Palmira Trzcińska – Kowalska
3. Pełnomocnik Burmistrza ds. podatków i opłat lokalnych oraz kontaktów z inwestorami – Krzysztof Nizialek

ZATRUDNIENIE W UMiG:

Według stanu na dzień 31.12.2022 r. zatrudnionych ogółem w Urzędzie Miasta i Gminy było 53 osoby (49,9 etatów).

Zatrudnionych osób w pełnym wymiarze było 50 osób (38 kobiet i 12 mężczyzn).

Pracownicy interwencyjni, zatrudnieni po zakończeniu odbywania stażu – 6 osób.

Zatrudnionych osób w niepełnym wymiarze czasu pracy – 3 osoby (1 kobieta i 2 mężczyzn).

2.3. Realizacja polityk, programów i strategii:

W 2022 roku Miasto i Gmina Prabuty realizowała następujące polityki, programy i strategie szczebla lokalnego:

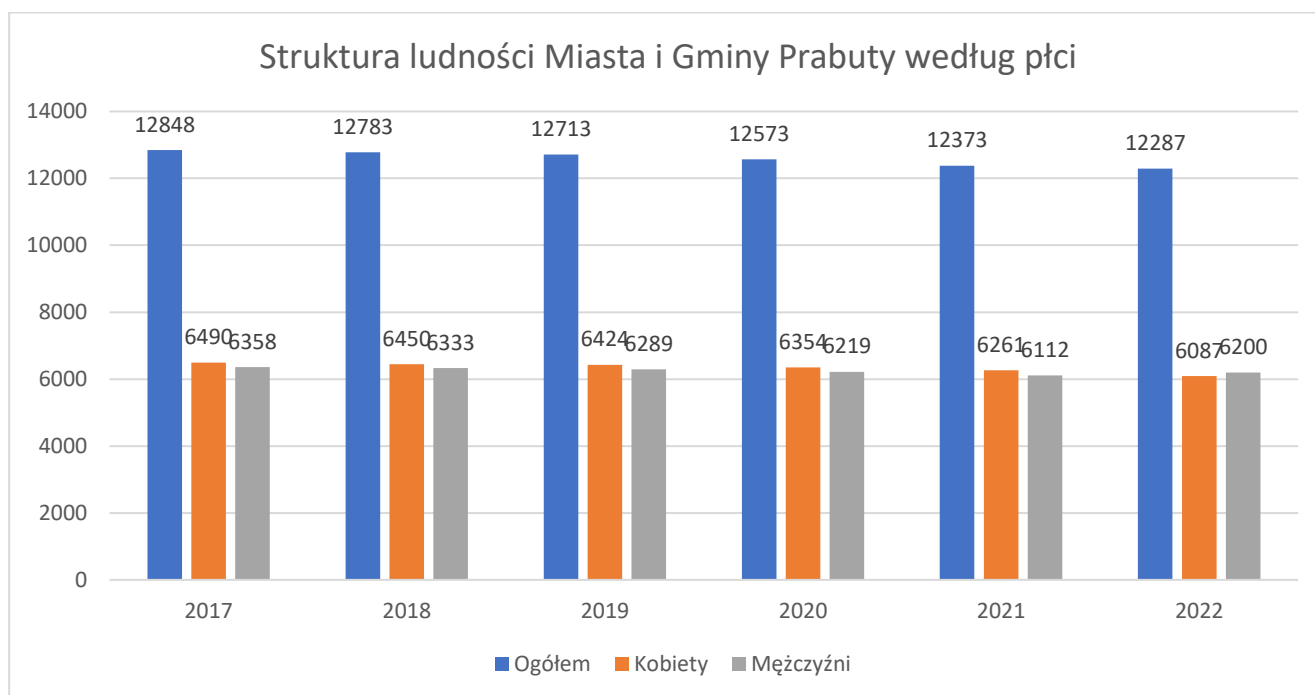
1. Strategia rozwoju Miasta i Gminy Prabuty na lata 2015 – 2030.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.
3. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.
4. Roczny Program Współpracy Miasta i Gminy Prabuty z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2022.
5. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych w Przedsiębiorstwie Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach na lata 2022-2025.
6. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Prabuty.
7. Gminny program udzielania na terenie Miasta i Gminy Prabuty dotacji celowej na dofinansowanie kosztów przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska, polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest.
8. Program udzielania na terenie Miasta i Gminy Prabuty dotacji celowej na dofinansowanie kosztów przedsięwzięć, związanych z ochroną środowiska, polegających na modernizacji systemów grzewczych poprzez likwidację kotłów opalanych węglem i zastosowania w ich miejsce proekologicznych źródeł ciepła.
9. Program udzielania na terenie Miasta i Gminy Prabuty dotacji celowej na dofinansowanie kosztów przedsięwzięć, związanych z ochroną środowiska, polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.
10. Program Czyste Powietrze
11. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 dla Miasta i Gminy Prabuty.
12. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023
13. Wieloletni Gminny Program Oślonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.
14. Program opieki nad zabytkami Gminy Prabuty na lata 2019 – 2022.
15. Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty.

3. Demografia i rynek pracy

3.1. Liczba i struktura ludności

Na koniec 2022 roku w Mieście i Gminie Prabuty mieszkało 12 287 osoby (według osób zameldowanych na stałe, stan na 31.12.2022r.). W ogólnej strukturze mieszkańców dostrzegalna jest przewaga mężczyzn 6200 nad kobietami 6087. Przypatrując się ludności zamieszkującej miasto liczba mężczyzn wynosi 4004 kobiet 4140, wieś zamieszkuje 2195 mężczyzn i 1948 kobiet. Współczynnik feminizacji w 2022 roku wyniósł 98 kobiet przypadających na 100 mężczyzn mieszkających w Mieście i Gminie Prabuty.

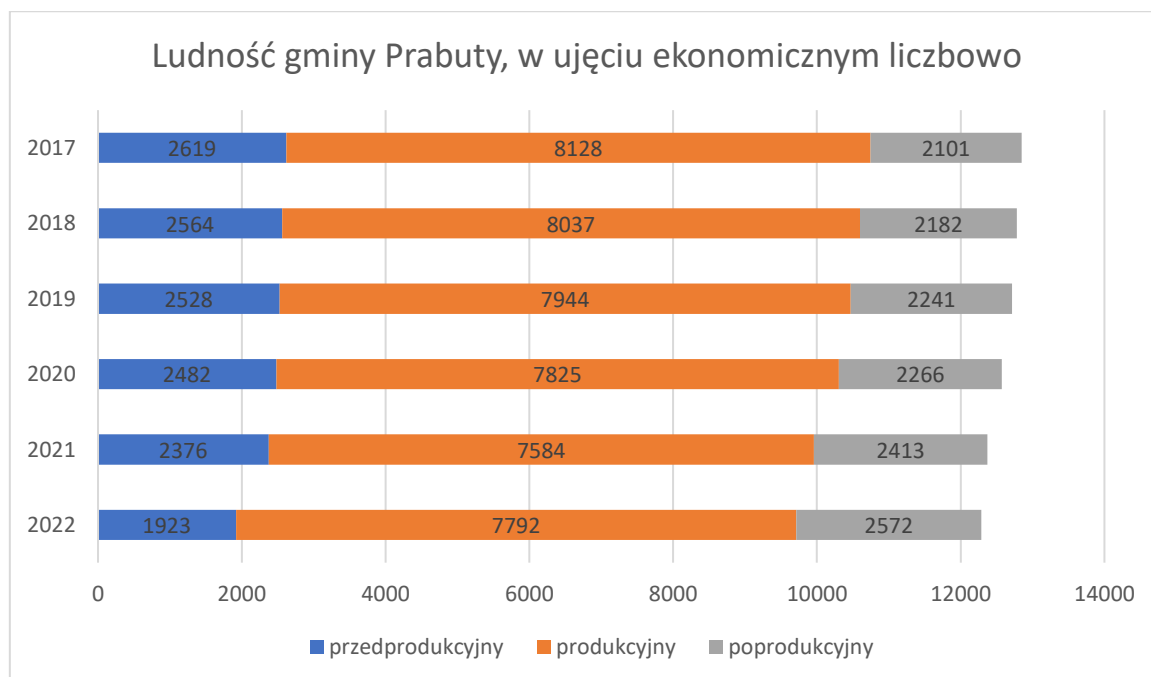
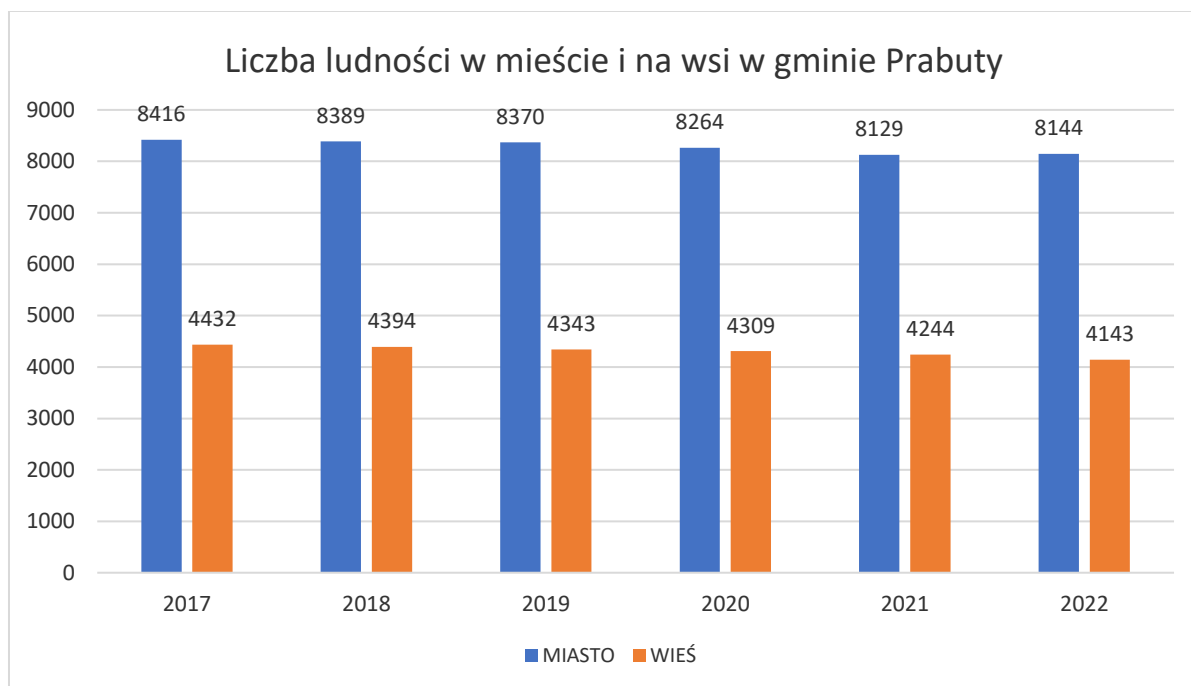
Wielkość populacji Miasta i Gminy Prabuty oraz jej strukturę według płci przedstawiono na poniższym wykresie.

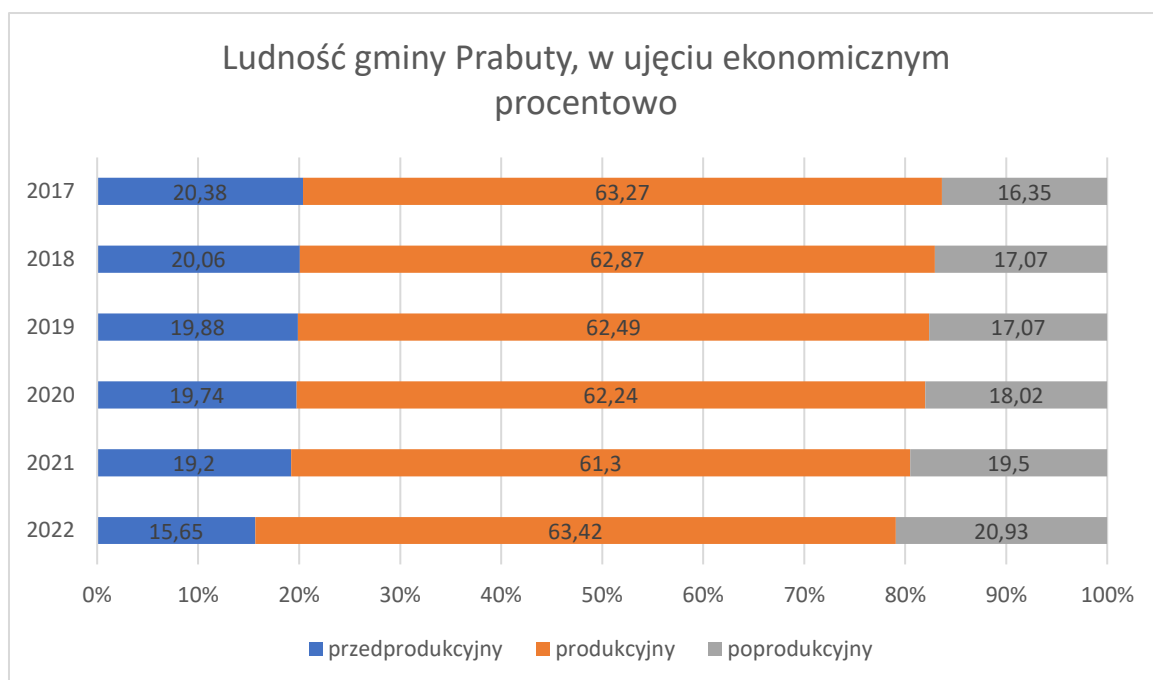

W stosunku do 2021 roku liczba ludności Miasta i Gminy Prabuty spadła o 86 osób. Niestety wciąż ogólna liczba ludności spada, jednakże spadek ten w stosunku do roku 2021 jest o ponad połowę niższy. Powyższy wykres przedstawia złą tendencję wyludniania się gminy. Od 2017 roku ubyło w Mieście i Gminie 561 osób. Na taki spadek liczby ludności ogółem mogą mieć wpływ ujemny przyrost naturalny, migracje oraz w 2021 roku zwiększona umieralność wywołana COVID-19. Taki trend spadku liczby ludności obserwowany jest od kilku lat i w kilkuletniej perspektywie trend spadku liczby ludności w Mieście i Gminie Prabuty będzie nadal postępował.

Ponad 3/5 ogółu ludności (66,28 % ogółu ludności) zamieszkuje miasto. W 2022 roku w populacji miejskiej nastąpił delikatny wzrost liczby mieszkańców 15 osób. W 2022 roku na terenie wiejskim zanotowano kolejny spadek liczby ludności o 101 osób to pokazuje wyraźnie trend migracji ludności do miast.

Udział ludności miejskiej i wiejskiej w gminie Prabuty przedstawia poniższy wykres.

Z analizy danych wynika, że wskaźnik obciążenia ekonomicznego gminy, tj. liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, będzie w dalszym ciągu się zwiększać. Dla gminy Prabuty wskaźnik ten w 2022 r. wyniósł 57,68. Na wzrost wskaźnika obciążenia ekonomicznego wpływa ogólny spadek liczby ludności w mieście i gminie, spadek liczby dzieci i jednocześnie wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

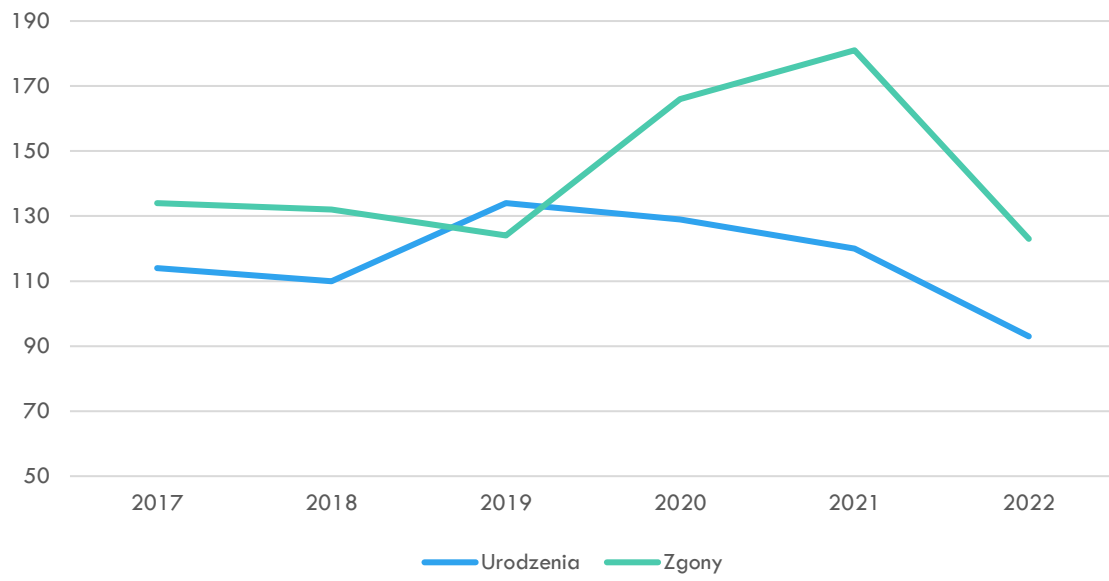
Spadki w udziale osób w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost w udziale osób w wieku poprodukcyjnym w ostatnich 5 latach świadczy o starzeniu się społeczeństwa w naszej gminie. Jest to powszechna tendencja panująca w kraju.

Przyrost naturalny w gminie Prabuty kolejny rok jest na ujemnym poziomie. Na ujemny przyrost naturalny w 2022 roku złożyła się większa liczba zgonów 123 i bardzo niska liczba urodzeń 93. Na taki stan może wpływać niepewna sytuacja geopolityczna i społeczna w Polsce jak również niepewność spowodowana wojną w Ukrainie.

Liczba żywych urodzeń na 1000 mieszkańców w 2022 roku wynosiła 7,56. Liczba zgonów na 1000 mieszkańców w 2022 roku wynosiła 10,00. Przyrost naturalny w 2022 roku wyniósł -30, a współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość – 2,44 ‰.

W roku 2022 w Urzędzie Stanu Cywilnego w Prabutach zawarto 48 małżeństw.

Przyrost naturalny w latach 2017 - 2021

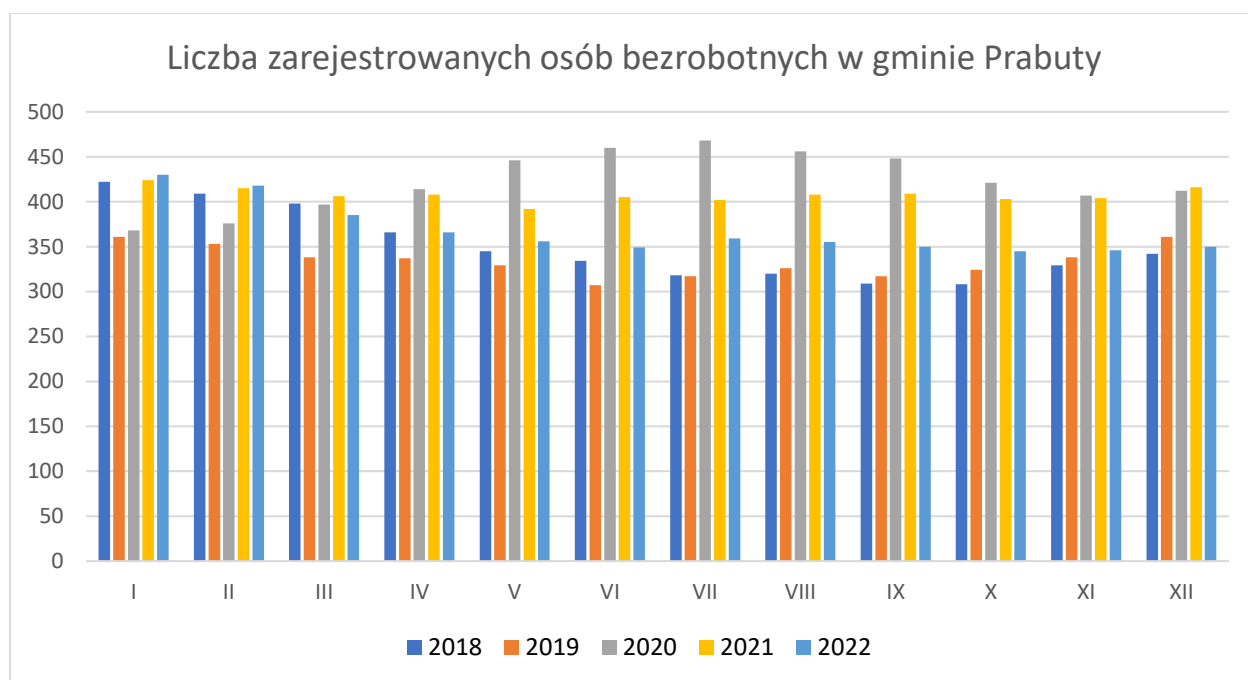

3.2. Rynek pracy

Na koniec 2022 roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych ogółem w powiecie kwidzińskim wynosiła 1711 osób w tym z prawem do zasiłku 202, a bez prawa do zasiłku 1509. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2021 r. liczba osób bezrobotnych na koniec grudnia 2021 r. spadła o 395 osób. Stopa bezrobocia w powiecie kwidzińskim na koniec roku 2021 wynosiła 6,6%, na koniec 2022 roku wyniosła 5,9%. W Gminie Prabuty na koniec roku 2022 liczba osób bezrobotnych wyniosła 350 osób, w tym z prawem do zasiłku 41 osób, a bez prawa do zasiłku 309 osób.

Przy analizie danych rok do roku można zauważyć ponowny spadek osób bezrobotnych co z pewnością wywołane zostało stabilizacją na rynku pracy. Liczba osób bezrobotnych w 2022 od lutego do czerwca wyraźnie spadła i następnie do końca roku ustabilizowała się na jednym poziomie. Największa ilość osób bezrobotnych w styczniu 2022 (430 osób) najniższa w październiku 2022 (345 osób). Maksymalna różnica 85 osób.

Poniżej wykres z liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie ogółem.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Kwidzyn

	Grudzień 2021	Grudzień 2022	Różnica
Ogółem	416	350	66 ↓
Kobiety	277	233	44 ↓
Mężczyźni	139	117	22 ↓

Poniższe tabele przedstawiają liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych z prawem do zasiłku i bez prawa do zasiłku z podziałem na kobiety i mężczyzn na koniec 2019, 2020, 2021 i 2022 roku.

	OGÓŁEM			
	XII 2019	XII 2020	XII 2021	XII 2022
Z prawem do zasiłku	61	61	46	41
Bez prawa do zasiłku	300	351	370	309

	Mężczyźni						Kobiety					
	Styczeń			Grudzień			Styczeń			Grudzień		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Z prawem do zasiłku	25	21	22	20	22	22	48	36	32	41	39	24
Bez prawa do zasiłku	80	81	133	81	127	117	208	230	137	219	224	253

Według danych zawartych w informacji PUP Kwidzyn o stanie bezrobocia w Powiecie Kwidzyńskim z form aktywizacji na rynku pracy skorzystało 9 osób w całym roku (3 mężczyzn i 6 kobiet). Aktywne formy wsparcia osób bezrobotnych polegały na podjęciu prac interwencyjnych (8 osób) i jedna osoba w 2022 roku rozpoczęła staż. W porównaniu do roku 2021 jest to znaczący spadek tej formy wchodzenia osób bezrobotnych na rynek pracy. Coraz mniejsze zainteresowanie do podjęcia pracy przejawiają osoby długotrwale bezrobotne. Wysoka ilość osób bez prawa do zasiłku może świadczyć o coraz większej niechęci do podjęcia pracy.

Obecnie można zauważyć ogólnokrajową tendencję, w której osoby długotrwale bezrobotne, w coraz mniejszym stopniu korzystają z aktywnego działania przeciw bezrobociu, a coraz chętniej korzystają ze wsparcia pomocy społecznej.

4. Budżet gminy – stan finansów

4.1. Wstęp

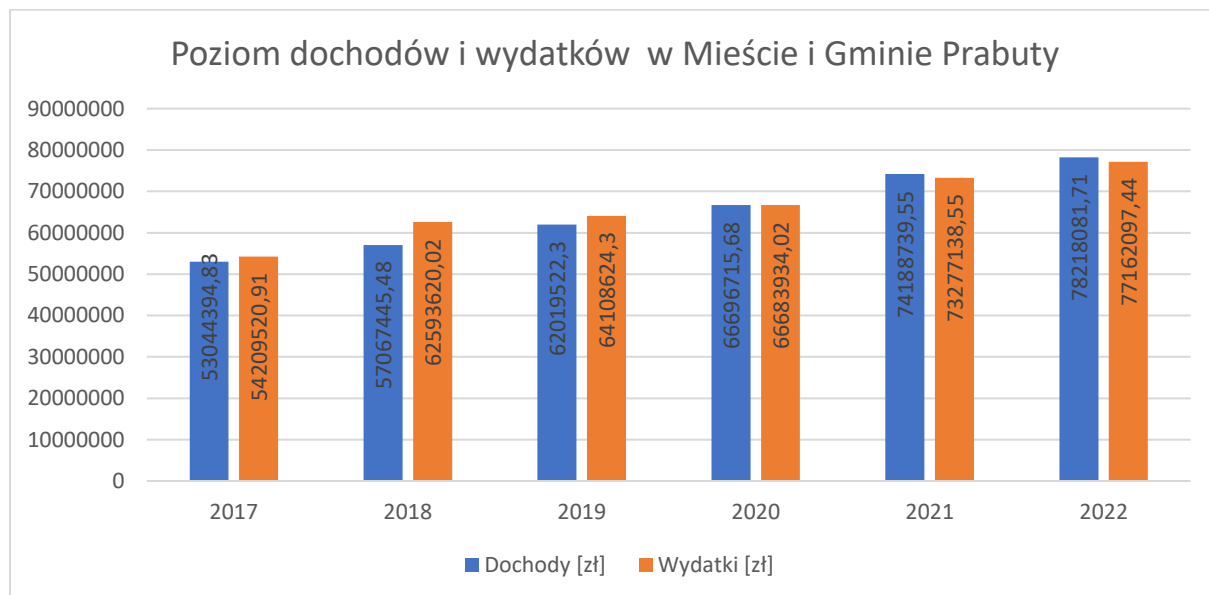
Podstawowym aktem prawnym regulującym zagadnienia związane z budżetem gminnym jest ustawa o finansach publicznych. Zgodnie z art. 211 tej ustawy:

1. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki.
2. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest uchwalany na rok budżetowy.
3. Rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy.
4. Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa.
5. Uchwała budżetowa składa się z:
 - 1) budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
 - 2) załączników.

4.2. Stan finansów gminy

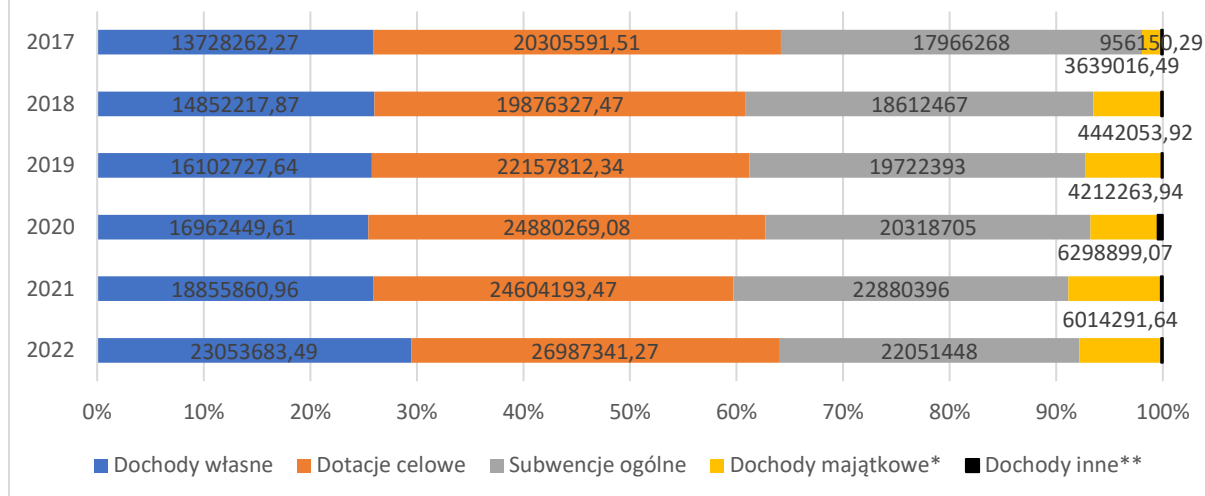
Budżet Miasta i Gminy Prabuty na 2022 rok został przyjęty uchwałą nr XL/294/2021 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 22 grudnia 2021 r. W ciągu roku został zmieniany 33rotnie w tym Uchwałami Rady Miejskiej 14 razy, Zarządzeniami Burmistrza 19 razy. Zmiany były podyktowane zmianą dotacji celowych z PUW w Gdańsku oraz zwiększeniem subwencji oświatowej, zmianą kwoty wolnych środków.

Ostateczne wysokości wykonania wydatków i dochodów ogółem w Mieście i Gminie Prabuty na przestrzeni ostatnich 6 lat przedstawiono na poniższym wykresie.

Na prezentowanym schemacie widać, że zarówno poziom dochodów jak i wydatków stale, z roku na rok, rośnie. W przypadku dochodów gmina osiągnęła poziom ponad 78,2 mln zł, a wydatków ponad 77,1 mln zł. Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami gminy wynosi ponad 1,1 mln zł. Udział poszczególnych składników struktury dochodów gminy przedstawiono na wykresie na następnej stronie.

Struktura dochodów Miasta i Gminy Prabuty w latach 2017 - 2022

*Dochody majątkowe** - na dochody majątkowe składają się: dochody ze sprzedaży majątku, wpływy z tytułu przekształcenia własności oraz prawa użytkowania wieczystego, dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych, wpłata środków finansowych – niewygasy

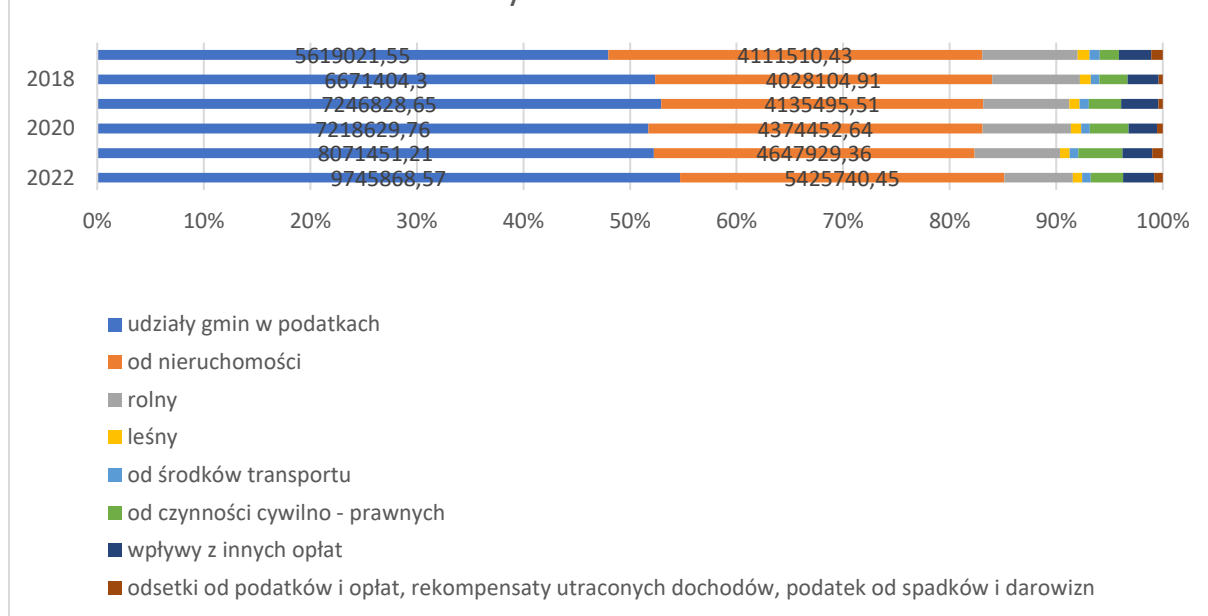
*Dochody inne*** - na dochody inne składają się: dochody j.s.t. związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem wraz z odsetkami, rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach

W całym analizowanym okresie dominującym elementem dochodów były dotacje celowe i subwencje stanowiące łącznie 62,7% w 2022 roku, 64% w 2021 roku; 67,77% w 2020 roku; 66,99% w 2019 roku, 67,44% w 2018 roku oraz 72,15% w 2017 roku dochodu ogólnego gminy. Wysoki udział środków zewnętrznych (subwencji i dotacji) wśród składowych budżetu nie jest korzystnym zjawiskiem, jednocześnie poziom ten na przestrzeni ostatnich 5 lat ma tendencję spadkową. Zauważalna jest coraz większa wartość dochodów własnych i majątkowych w dochodzie ogólnym gminy co jest z kolei pozytywną tendencją.

Udział podatków i opłat lokalnych w budżecie Miasta i Gminy Prabuty ma znaczący wpływ w wielkości dochodów własnych gminy. W 2022 roku wpływy do budżetu z podatków ogółem wyniosły 17,8 mln. Zł. Zgodnie z ustawą o podatkach i opłatach lokalnych, składają się na nie głównie podatki i opłaty: od nieruchomości, środków transportowych, leśny, rolny, czynności cywilno – prawnych oraz udziału gmin w podatkach.

Poniżej struktura podatków i opłat lokalnych.

Struktura podatków i opłat lokalnych w Mieście i Gminie Prabuty w 2017 - 2022 roku

Największy odsetek w strukturze podatków i opłat lokalnych w Mieście i Gminie Prabuty ma udział gminy w podatkach (podatek dochodowy), stanowi on 54,7% w ogólnej ilości podatków. Drugim co do wielkości dochodu to podatek od nieruchomości z 30% udziału w strukturze podatków oraz podatek rolny z 6% udziałem w strukturze podatków w Mieście i Gminie Prabuty.

Wciąż rosnący udział podatków i opłat lokalnych w strukturze dochodów Gminy jest oczekiwaną tendencją zmian. Jego wzmacniająca się pozycja przekłada się na większą niezależność i stabilność finansową Gminy.

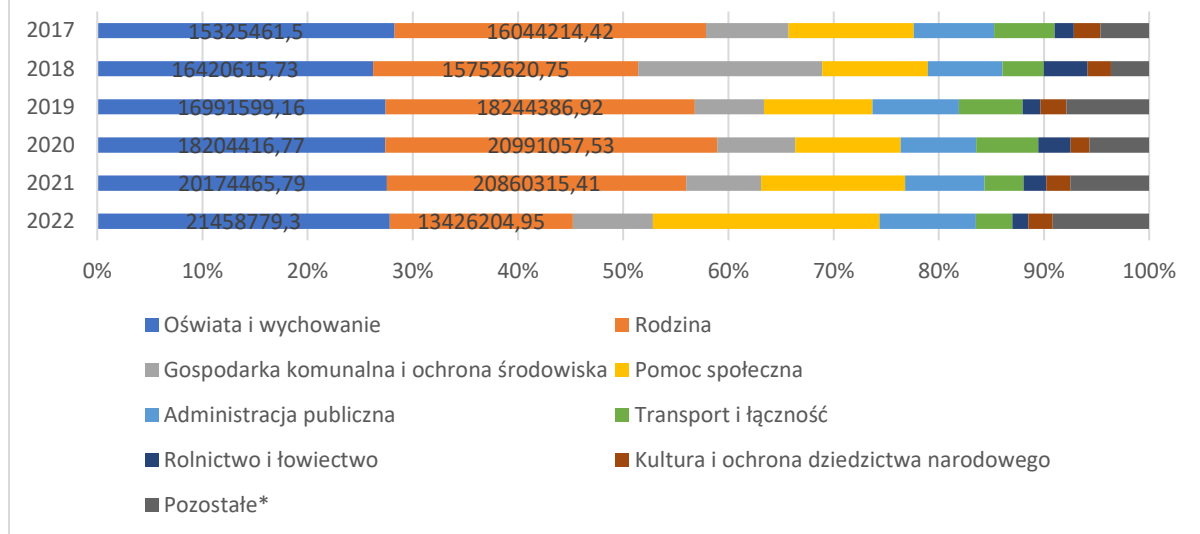
W celu ściągnięcia zaległości podatkowych, zostały wysłane do Urzędu Skarbowego w Kwidzynie tytuły wykonawcze w ilości **212 sztuk** na łączną kwotę **200 264,15 zł** w tym :

- podatek od nieruchomości, podatek rolny, łączne zobowiązanie pieniężne (osoby fizyczne) 209 sztuk na kwotę 168 002,15 zł,
- podatek od środków transportowych (osoby fizyczne) 3 sztuki na kwotę 32 262,00 zł,

W 2022 roku poziom wydatków nieznacznie wzrósł do wydatków w 2021 roku. Jednakże wydatki były niższe niż dochody. Największy wpływ na taki kształt finansów samorządowych miały nakłady na oświatę i wychowanie, rodzinę oraz pomoc społeczną.

Wciąż na wydatki budżetowe mają duży wpływ wydatki inwestycyjne w różnych dziedzinach, które są szerzej omówione poniżej wykresu.

Wydatki budżetowe w poszczególnych działach w Mieście i Gminie Prabuty

Objaśnienia:

*Pozostałe** - gospodarka mieszkaniowa, bezpieczeństwo publiczne, ochrona zdrowia, edukacyjna opieka wychowawcza, kultura fizyczna i sport, usługi, obsługa długu publicznego i inne.

Jak wynika z danych przedstawionych na powyższym wykresie największy udział w strukturze wydatków stanowią: rodzina (głównie 500+ i inne świadczenia rodzinne) – 17,4%; oświata i wychowanie – 27,8%; pomoc społeczna – 21,56%; administracja – 9,15%; gospodarka komunalna – 7,6%; transport i łączność – 3,46%; kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 2,3%; rolnictwo i łowiectwo – 1,5% oraz pozostałe (ochrona zdrowia, gospodarka mieszkaniowa, edukacyjna opieka wychowawcza, bezpieczeństwo publiczne, działalność usługowa, obsługa długu publicznego, urzędy naczelnych organów władzy, kultura fizyczna i sport) – 9,17%.

Wydatki inwestycyjne poniesione w 2022 roku wyniosły 7 290 172,20 zł i dotyczyły:

Przebudowa drogi Sypanica 1.476,00 zł

* nadzór 1.476,00 zł

Budowa drogi w Kołodziejach 59.300,00 zł

* nadzór 1.500,00 zł

* roboty 57.800,00 zł

Budowa wodociągu Prabuty Grażymowo 29.949,00 zł

* projekt 29.889,00 zł

* dziennik budowy 60,00 zł

- Pomoc finansowa na budowę chodnika na ulicy Jagiełły 38.000,00 zł

- Budowa chodnika przy ul. Jagiełły 2.000,00 zł

* dokumentacja 2.000,00 zł

- Budowa chodnika w Laskowicach 47.970,00 zł
- *dokumentacja 3.500,00 zł
- * roboty 42.470,00 zł* roboty 42.470,00 zł
- * nadzór 2.000,00 zł * nadzór 2.000,00 zł
- Budowa chodnika przy ul. Kolejowej 28.419,75 zł
- * dziennik 6,00 zł
- * nadzór 1.600,00 zł
- * budowa 26.813,75 zł
- Przebudowa drogi Gdakowo Orkusz — dokumentacja 3.500,00
- Przebudowa ul. Działkowej 3.000,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa ulicy Patyry 1.286.780,00 zł
- * dokumentacja 2.500,00 zł
- * roboty 1.274.280,00 zł
- * nadzór 10.000,00 zł
- Przebudowa układu komunikacyjnego ulic: Patyry, Kiepur, Chodkiewicza, Cisowa i Sanatoryjna w Prabutach 25.000,00 zł - dokumentacja
- Chodnik i teren przyległy pomiędzy ul. Kwidzyńską a ul. Legionów 20,000,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa ulicy Okrężnej w Prabutach 10.000,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa drogi w Kleczewie 10.000,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa drogi w Starym Kamieniu 8.000,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa drogi w Grodźcu 10.000,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa drogi w Półku 15.000,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa dróg w Stańkowie 20.000,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa ulicy Kolejowej 7.000,00 zł - dokumentacja
- Budowa drogi Górowychy--Rodowo 26.000,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa drogi w Obrzynowie etap II 10.000,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa ulicy Przemysłowej w Prabutach 29.500,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa ulicy Zielnej w Prabutach 15.990,00 zł - dokumentacja
- Budowa ulicy Klimuszki w Prabutach 30.000,00 zł - dokumentacja
- Budowa sieci kanalizacji deszczowej w ul. Przemysłowej w Prabutach 8.500,00 zł - dokumentacja
- Przebudowa ul. Kwiatowej i ul. Polnej 15.000,00 zł - dokumentacja
- Opracowanie koncepcji wraz z projektem budowy/przebudowy żłobka w Prabutach — 2460,00 zł
- Zakup gruntu 103.112,68 zł

- Zakup pieca OSP Trumiejki 28.732,80 zł
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego 3.590.565,00 zł
- * Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego 3.560.565,00 zł
- * Budowa budynku wielorodzinnego w Prabutach – opracowanie koncepcji 30.000,00 zł
- koncepcja budowy UMIG 30.000,00 zł
- Zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania w ramach projektu Cyfrowa Gmina 274.549,48 zł
- Zakup samochodu OSP Szramowo 25.000,00 zł
- Modernizacja budynków SP w Prabutach – dokumentacja 98.038,20 zł
- Szpitale ogólne - zakup sprzętu medycznego 158.964,01 zł
- Dotacja - przydomowe oczyszczalnie ścieków 30.000,00 zł
- Zakup kontenerów - 22.632,00 zł
- Zakup wiat śmietnikowych - 33.579,00 zł
- Budowa oświetlenia ul. Warmińska 38.489,17 zł
- * projekt 4.206,60 zł
- * nadzór 2.460,00 zł
- * roboty 31.822,57 zł
- Dotacje modernizacja systemu grzewczego - 56.000,00 zł
- Budowa instalacji CO oraz montaż drzwi – świetlica w Górowychach 25.344,00 zł
- * roboty 15.744,00 zł
- * montaż i dostawa drzwi 9 600,00 zł
- Budowa instalacji CO - świetlica w Gontach 20.379,00 zł
- * montaż klimatyzacji 15.129,00 zł
- * wykonanie instalacji elektrycznej 5.250,0 zł
- Zagospodarowanie Parku Miejskiego przy ulicy Parkowej 65.000,00 zł - dokumentacja
- Budowa wiaty nad makietą przy ulicy Mazurskiej 29.500,00 zł
- Gminny Program Rewitalizacji 28.290,00 zł - dokument
- Strategia Miasta i gminy Prabuty 28.290,00 zł - dokument
- Dotacje azbest 7.156,67 zł
- Budowa placu zabaw w Rodowie 82.800,41 zł
- *budowa placu zabaw Rodowo 3.075,00 zł
- *nadzór plac zabaw Rodowo 861,00
- *zabawki plac zabaw Rodowo 78.864,41

- Budowa wiaty w Starym Kamieniu 23.370,00 zł
- Przebudowa boiska ul. Polna 671.555,40 zł
- * dokumentacja 5.535,00 zł
- * nadzór 9.840,00 zł
- * roboty 656.180,40 zł
- Budowa schodów przy zabytkowych wodociągach Budowa schodów przy zabytkowych wodociągach 9.594,00 zł
- Częściowa odbudowa muru zabytkowego - 4.674,00 zł
- Przebudowa dachu Bramy Kwidzyńskiej 6.888,00 zł - dokumentacja
- Budowa monitoringu wewnętrznego SP 2 -- 18.254,63 zł
- Wykonanie stolarki okiennej w ramach projektu „Aktywnie w Gminie Prabuty” 16.569,00 zł

Wydatki bieżące, które wynoszą **69 871 925,24 zł (wzrost o 6 mln zł do 2021 roku)** składają się z następujących pozycji:

- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi,
- zasilenie rachunków MGOPS, Biblioteki, PCKiS w Prabutach, placówek oświatowych
- obsługa długu publicznego (spłata odsetek od zaciągniętych kredytów, emisji obligacji),
- pozostałe wydatki (np. oświetlenie ulic, oczyszczanie miasta, utrzymanie jednostek OSP, Rady Miejskiej, utrzymanie budynku UMiG itp.).
- wydatki na programy finansowane z udziałem środków

Łączne zadłużenie Miasta i Gminy Prabuty stanowi kwotę **17 299 520,00 zł (wzrost o 800 tys. zł do 2021 roku)** w tym:

- wyemitowane obligacje w wysokości **17 000 000,00 zł;**
- pożyczka z WFOŚiGW w Gdańsku – **299 520,00 zł**

Zadłużenie budżetu Miasta i Gminy w Prabutach na dzień 31 grudnia 2022 roku stanowi **22,12 %** (spadek o 1,3% do roku 2021) w stosunku do wykonanych dochodów za 2021 rok.

Z budżetu Miasta i Gminy Prabuty zostały udzielone dotacje na ogólną kwotę **5 072 426,27 zł**

- **2 890 094,73 zł** (plan 3 070 924,17 zł) na działalność niepublicznych przedszkoli w Prabutach

* Przedszkole „Miś Uszatek” 1 392 483,59 zł

* Przedszkole „Bratek” 1 497 611,14 zł

- **1 419 744,78 zł** (plan 1 420 000,00 zł) na działalność PCKiS Prabuty

- **511 807,50 zł** - Stowarzyszenie Remedium na realizację programu RPO współfinansowanego z EFS w ramach projektu Aktywnie w Gminie Prabuty

- **354 270,15** zł (plan 360 000,00 zł) na działalność Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej w Prabutach
- **116 000,00** zł (plan 116 000 zł) na działalność Klubu Sportowego „Pogoń” w Prabutach
- **56 000,00** zł – modernizacja systemów grzewczych (program czyste powietrze)
- **30 000,00** zł – budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
- **10 000,00** zł (plan 10 000 zł) na działalność dla Prabuckiego Stowarzyszenia Kresowiaków
- **7 156,00** zł – dotacja na usuwanie wyrobów zawierających azbest
- **5 000,00** zł (plan 5 000 zł) na działalność Kwidzyńskiego Klubu Lekkoatletycznego „RODŁO”
- **5 000,00** zł (plan 5 000 zł) na działalność Stowarzyszenia Wsi Rodowo
- **5 000,00** zł (plan 5 000 zł) na działalność Stowarzyszenia „Wojtas” w Prabutach
- **5 000,00** zł (plan 5 000 zł) na działalność Stowarzyszenia Sportów Ekstremalnych
- **4 000,00** zł (plan 4 000 zł) na działalność Lokalnej Fundacji Filantropijnej „Projekt”
- **3 000,00** zł (plan 3 000 zł) na działalność Akademii Sportu LWY w Prabutach
- **3 000,00** zł (plan 3 000 zł) na działalność Fundacji „Miodne Życie”
- **25 000,00** zł dotacja dla OSP Prabuty
- **23 100,00** zł dotacja dla OSP Kołodzieje
- **11 000,00** zł dotacja dla OSP Obrzynowo
- **9 997,49** zł dotacja dla OSP Jakubowo
- **9 300,00** zł dotacja dla OSP Sypanica
- **300,00** zł dotacja dla OSP Trumiejki

W ramach pomocy finansowej przekazano z budżetu kwotę 80 462,45 zł w tym: **dla Powiatu Kwidzyńskiego – 15 470,00 zł; Gmina Sztum – 26 992,45 zł, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego - 38 000 zł – budowa chodnika przy ul. Jagiełły**

W 2022 roku w ramach otrzymanych dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, na zadania własne gminy oraz w ramach zawartych umów, porozumień pozyskano środki w wysokości **26.987.341,27 zł** w tym:

- **15.346.672,21** zł dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej
- **3.196.134,89** zł dotacje na zadania własne gminy
- **112.920,00** – środki finansowe na realizację projektu „Cyfrowa Gmina” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020,
- **524.496,70** – środki finansowe na realizację projektu „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020,
- **991.886,16** zł – środki finansowe otrzymane na realizację projektu „Aktywnie w Gminie Prabuty” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO na lata 2014-2020,
- **651.119,29** zł – środki finansowe otrzymane w ramach Funduszu Pomocy uchodźcom z Ukrainy,
- **18.250,00** zł – środki finansowe otrzymane z WFOŚiGW w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”,
- **25.000,00** zł - Dotacja celowa otrzymana z powiatu na organizację dożynek powiatowych,

- **3.700,00 zł** - Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej na dofinansowanie zakupów dla jednostek OSP,

- **6.111.162,02 zł** - środki otrzymane w ramach Funduszu przeciwdziałania COVID-19 w tym:

- dodatek węglowy, dodatek dla podmiotów wrażliwych oraz gospodarstw domowych – 6.088.513,05 zł,
- realizacja programu „Korpus Wsparcia Seniora” – 22.598,97 zł,
- transport na szczepienia przeciwko COVID-19 - 50,00 zł
- środki otrzymane na asystenta rodziny – 6 000,00 zł

5. GRUNTY GMINY I MIENIE KOMUNALNE

Przeznaczenie i użytkowanie terenu jest w znacznym stopniu wyznacznikiem zarówno obecnego jak i przyszłego rozwoju gminy. Aktualne zagospodarowanie jednocześnie determinuje przeznaczenie poszczególnych części gminy na różne funkcje.

Poniżej przedstawiona jest tabelarycznie struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Prabuty w 2022 roku.

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW NA TERENIE GMINY PRABUTY W 2022 ROKU		
Użytki gruntowe	Powierzchnia [ha]	% udział w ogólnej powierzchni gruntów
Grunty rolne/ użytki rolne	12 604	63,94
Nieużytki	446	2,26
Grunty leśne	4 350	22,07
Grunty zabudowane i zurbanizowane w tym:	850	4,31
Grunty pod wodami	1463	7,42

Powierzchnia gminy Prabuty wynosi 19 713 ha. Rozkład gruntów na terenie gminy determinuje główne funkcje gminy jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W strukturze użytkowania gruntów zdecydowanie przeważają użytki rolne, które łącznie zajmują 12 604 ha czyli niespełna 64 % powierzchni gminy. Grunty leśne zajmują powierzchnię 4350 ha co stanowi 22 % ogólnej powierzchni gminy. Gmina Prabuty charakteryzuje się niskim udziałem gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, łącznie te tereny zajmują 4,3% powierzchni gminy. W centralnej części gminy położone jest miasto Prabuty, sieć osadnicza w granicach obszaru wiejskiego gminy jest rozproszona.

Mienie komunalne w Mieście i Gminie Prabuty

- Grunty

W roku 2022 gruntów w mieście i gminie sprzedano 4,65 ha (o 1,89 ha więcej niż w roku 2021), zaś nabyto 6,75 ha (6,2 ha więcej niż w 2021 roku).

Na dzień 31.12.2022r. powierzchnia gruntów komunalnych na terenie miasta i gminy wynosiła 697,85 ha.

- Drogi

W obrębie miasta zajmują pow. 16,6851 ha, co odpowiada długości łącznej 17,1 km.

Na obszarze wiejskim zajmują pow. 260,1890 ha, co odpowiada długości łącznej 265,5 km.

Łączna wartość dróg wynosi 45 153 211,00 zł

- Kanalizacja deszczowa

Kanalizacja deszczowa, w skład którejchodzi 250 szt. studzienek i 16145 m.b. przewodów rurowych w mieście i w gminie, oszacowana jest na wartość 1.583.954 zł.. Oczyszczalnia ścieków – 5 469 764,00 zł.. Wodociągi i kanalizacja sanitarna – 15.326.938 zł.

- Oświetlenie

Długość okablowania sieci oświetlenia ulicznego wynosi 50,7 km, z czego w granicach miasta 43,7 km i w obszarze wiejskim 7 km. Łączna liczba punktów oświetlenia to 1078: w granicach miasta 793 i gminy 285.

Łączna wartość oświetlenia ulicznego wynosi 14.090.858 zł.

- **Obiekty ogólnodostępne** oddane w trwały zarząd, dzierżawę lub użyczenie jednostkom organizacyjnym: Prabuckiemu Centrum Kultury i Sportu*, Ochotniczym Strażom Pożarnym**, Miejsko – Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej***

a) na obszarze Gminy zajmują pow. 6,4042 ha, na które składają się:

- plaża miejska nad jez. Dzierzgoń w Julianowie oraz plaża nad jez. Sowica w Stańkowie*
- miejsce do kąpieli nad jez. Dzierzgoń w Rodowie Małym*
- Szkoła Podstawowa im. Kresowian w Rodowie 14
- Szkoła Podstawowa Obrzynowie 37
- Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Trumiejkach 42 z oddziałem przedszkolnym w Kołodziejach
- remizy w Jakubowie, Obrzynowie, Kołodziejach, Szramowie, Laskowicach, Trumiejkach, Sypanicy Prabutach**,
- świetlice wiejskie w Trumiejkach, Kleczewie i Laskowicach***

b) w Mieście – 13,4723 ha, w tym:

- Stadiony rekreacyjno-sportowe przy ul. Polnej oraz przy ul. Kuracyjnej*
- Niepubliczne Przedszkola „Bratek” przy ul. Mickiewicza 3 oraz „Miś Uszatek” przy ul. Kopernika 2
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Obrońców Westerplatte przy ul. Obrońców Westerplatte 11 / Grunwaldzkiej 6
- boisko wielofunkcyjne „Orlik” przy ul. Sportowej
- park przy ul. Parkowej*
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna przy ul. Łąkowej 42
- Boisko do siatkówki (b. kort) przy ul. Legionów*
- Prabuckie Centrum Kultury i Sportu przy ul. Łąkowej 22
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy ul. Łąkowej 24
- stadion piłkarski MKS „Pogoń” Prabuty przy ul. Jagiełły 34*
- place zabaw przy ul. Łąkowej, Wojska Polskiego, Chodkiewicza, Kopernika, Mickiewicza, Obrońców Westerplatte*
- Kościółek Polski (Izba Pamiątek) przy ul. Zamkowej 8*
- zabytkowe wodociągi miejskie pod Rynkiem*
- ruiny zamku biskupów pomezzańskich przy ul. Mazurskiej*
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza i Klub Seniora (budynek dawnej OSP ul. Reymonta)***

Łączna wartość w/w obiektów wynosi 17.151.272 zł.

- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej

W administracji Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Prabutach znajdują się budynki komunalne (gminne):

- a) mieszkalne w budynkach 100% gminnych – 4 975,90 m²
- b) garaże – 1 534,02 m²
- c) pomieszczenia gospodarcze - 3 182,67 m²
- d) lokale użytkowe - 3 797,74 m²
- e) lokale mieszkalne gminne we wspólnotach – 10 724,95 m²

Ogółem zasób komunalny liczył 24 215,28 m²

Wartość szacunkowa budynków gminnych wynosi 31 500 000,00 zł.

- Nieruchomości Przedsiębiorstwa Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach

Wartość mienia wynosi łączną kwotę 14 680 742,07 zł., wg wykazu poszczególnych grup środków trwałych:

- a) grunty, w tym wodociągi – 791,- zł., kanalizacja/oczyszczalnia – 82.646,18zł., ciepłownictwo – 207.811,40zł. czyli razem 291.248,58zł.,
- b) budynki, w tym wodociągi – 1 323 285,24zł., kanalizacja/oczyszczalnia – 370.785,67zł., ciepłownictwo 605 246,47zł. czyli razem 1 928 531,71zł.
- c) budowle, w tym wodociągi – 4.989 994,09zł., kanalizacja/oczyszczalnia – 5 496 760,05zł., ciepłownictwo – 1.974.207,64zł. czyli razem 12 460 961,78zł.

- Nadzór właścicielski Miasta i Gminy bezpośrednio obejmuje:

- siedzibę Urzędu w Prabutach przy ul. Kwidzyńskiej 2
- Brama Kwidzyńska przy ul. Kwidzyńskiej 1 z wyłączeniem wystawy im. Wernera Zebrowskiego*,
- świetlice Wiejskie w Grodźcu, Sypanicy, Górowychach, Obrzynowie, Gilwie, Kołodziejach, Szramowie, Jakubowie, Gontach.
- mosty i wiadukty oraz przepusty i przyczółki.

- Sprzedaże lokali i budynków mieszkalnych i użytkowych.

W roku 2022 na terenie miasta i gminy sprzedano 10 lokali mieszkalnych i 6 garaży.

- Uzyskane dochody:

- sprzedaży mienia komunalnego – 2 387 960,35 zł (ok. 1 mln. więcej niż w 2021)
- opłat z wieczystego użytkowania i trwałych zarządów- 24 613,24 zł
- przekształcenia i wykupy prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – 13 843,28 zł
- czynszów najmu i dzierżawy – 107 094,32 zł
- administracji cmentarzy komunalnych – 103 103,92 zł

- Udziały

- Bank Spółdzielczy w Prabutach – 4 500,00 zł
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego spółka z o.o. w Kwidzynie – 3 321 650,00 zł
- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Prabutach – 50 000,00 zł.
- Zakład Gospodarki Odpadami w Gilwie Małej – 2 269 500,00 zł.
- Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach – 6 245 400,00 zł.
- Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe – 5 643 615,00 zł

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Prabutach zarządza prawie 50 000 m² (49 549 m²) mieszkań z czego 27 560 m² (55,62 %) właścicielami są osoby fizyczne. ZGM zarządza również prawie 4000 m² (3 931) m² lokali użytkowych z czego własnością osób fizycznych jest 1787 m². Gmina systematycznie zbywa lokale mieszkalne i użytkowe. Ilość sprzedanych lokali zależy od siły nabywczej mieszkańców i zamożności najemców. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Prabutach posiada w swoich zasobach 27 238 m² mieszkań, w tym 12 940 m² w wyodrębnionej własności. Własnościowe lokatorskie prawo własności to 12 572 m², Lokatorskie prawo do lokalu to 3 607 m². Obiekty komunalne, należące do wspólnot jak również budynki spółdzielni mieszkaniowych oraz budynki indywidualne są stopniowo odnawiane. Jednak w znacznej większości wymagają modernizacji zarówno w kwestii termomodernizacji, jak i poprawy stanu technicznego, estetyki elewacji i wymiany części urządzeń sieciowych (mediów). Obecnie w zasobie gminy liczba mieszkań komunalnych wynosi 348 i sukcesywnie się zmniejsza. Złożono 51 wniosków na mieszkanie komunalne z zasobów gminy.

6. Działalność gospodarcza

Działalność gospodarczą na terenie Miasta i Gminy Prabuty na koniec 2022 roku prowadziło 1015 podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON. Zdecydowana większość podmiotów działała w sektorze prywatnym 946 podmiotów, w sektorze publicznym działało 69 podmiotów.

Zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na koniec 2022 roku było 740. Nowo zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą było 59, swoją działalność zakończyło (wyrejestrowanych z rejestru CEIDG) 39 przedsiębiorców (9 więcej niż w roku poprzednim). Na terenie Miasta i Gminy Prabuty dominują małe i średnie podmioty gospodarcze. Pod względem wielkości zatrudnienia działało 982 podmioty zatrudniające 0-9 osób, 28 podmiotów zatrudniających od 10-49 oraz 5 podmiotów zatrudniających powyżej 50 osób. W podziale na sekcje gospodarki najwięcej podmiotów funkcjonowało w obszarze przemysłu i budownictwa - 321, oraz w sekcji handlu – 224 podmioty.

7. Jakość i warunki życia mieszkańców – stan podstawowej infrastruktury

7.1. Wodociągi i kanalizacja

Zarządcą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej jest Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o.

Gmina Prabuty jest zwodociągowana w 95,6%, odpowiednio na obszarze miasta 99,9% i na obszarze wiejskim 87,3%. Czynna sieć wodociągowa ma długość 192,3 km, a liczba przyłączy w 2022 roku była równa 2200.

Mieszkańcy gminy Prabuty zaopatrywani są w wodę pitną z czterech ujęć wody, które znajdują się w Prabutach (3 studnie), Grażymowie (1 studnia), Pałatykach (1 studnia) i w Sypanicy (1 studnia).

Stacja uzdatniania wody w Prabutach zlokalizowana jest przy ul. Kwidzyńskiej. Woda ujmowana z utworów czwartorzędowych poprzez trzy studnie głębinowe (ok. 80 m. głębokości) jest poddana procesowi uzdatniania – na filtrach wypełnionych złożem kwarcowym i złożem katalitycznym. Proces uzdatniania opiera się na naturalnych procesach bez dozowania środków chemicznych. Po filtracji woda trafia do zbiornika retencyjnego wody czystej, a następnie pompowana jest do sieci wodociągowej. Poza stacją uzdatniania wody w Prabutach na terenie gminy działają SUW Sypanica, SUW Grażymowo, SUW Stańkowo. W 2022 roku rozpoczęła się modernizacja SUW w Sypanicy wraz z budową lokalnej oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Laskowice.

Urządzenia całej infrastruktury wodociągowej znajdują się w dobrym stanie, wymagają jedynie niezbędnego utrzymania, bieżących remontów i napraw. Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy była sukcesywnie realizowana dzięki staraniom władz gminy w tym zakresie, a możliwości ujęć wody pozwalają na zaopatrzenie w wodę praktycznie wszystkich chętnych.

Na terenie gminy Prabuty, w ramach gospodarki wodno – ściekowej, skanalizowane zostało miasto Prabuty oraz miejscowości: Stańkowo, Raniewo, Kleczewo, Grodziec i Pólko. Ogółem z sieci kanalizacyjnej korzysta 61,2% mieszkańców gminy. Długość sieci kanalizacyjnej wynosiła w 2022 roku 32,2 km, a liczba przyłączy prowadzące do budynków zamieszkania i zbiorowego zamieszkania była równa 880. Gospodarka wodno – ściekowa w części rozproszonej zabudowy gminy rozwiązywana jest poprzez, oczyszczalnie przydomowe i szamba. Łącznie na terenie gminy znajdują się 542 zbiorniki bezodpływowe, 150 oczyszczalni przydomowych i 1 stacja zlewna. Na terenie gminy Prabuty funkcjonują 3 oczyszczalnie ścieków. Do oczyszczalni ścieków przy ul. Warmińskiej w Prabutach dostarczane są ścieki z terenu objętego systemem kanalizacji, w ramach aglomeracji Prabuty oraz

terenów pozbawionych kanalizacji, za pomocą wozów asenizacyjnych. Miejscowości Grodziec i Pólko posiadają odrębne systemy kanalizacji zakończone oczyszczalniami ścieków.

7.2. Gospodarka odpadami komunalnymi

Systemie gospodarki odpadami komunalnymi ma na celu wprowadzenie zmian w dążeniu do: uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”, zmniejszenia ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowiska, zwiększenia liczby nowoczesnych instalacji do odzysku, całkowitego wyeliminowania nielegalnych składowisk odpadów, prowadzenia właściwego sposobu monitorowania postępowania z odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości, jak i prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, dążenie do wprowadzenia obiegu zamkniętego w gospodarce odpadów komunalnych. Dla terenu miasta i gminy Prabuty obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Prabuty. Zgodnie z regulaminem właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania, a odbierający do selektywnego odbierania odpadów.

Zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych zebranych z terenu miasta i gminy Prabuty zapewnia RIPOK Gilwa Mała – Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., Gilwa Mała 8.

Na terenie gminy Prabuty, przy ul. Koszarowej 1 w Prabutach, działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych PSZOK, obsługujący mieszkańców całej gminy.

Do PSZOK mieszkańcy mogą bezpłatnie oddawać selektywnie zebrane odpady komunalne takie jak: papier, szkło, tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opakowania po chemikaliach, przeterminowane leki, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady biodegradowalne, zużyte baterie i akumulatory, zużyte świetlówki, popiół, gruz, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku odpady komunalne z budynków niezamieszkałych były zbierane na podstawie indywidualnych umów podpisanych z podmiotem wpisanym do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych i były to: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych STARKOM sp. z o.o.; Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych „PUS” sp. z o.o.; PUPH „Caro” sp. z o.o.; Przedsiębiorstwo Usług Miejskich „PUM”.

Od 1 lipca 2019 do 30.06.2022 roku odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych realizowany jest przez Przedsiębiorstwo Usług Miejskich „PUM” sp. z o.o. z Grudziądza. Umowa zawarta na okres 3 lat. Na okres od 01.07.2022 r. do 30.06.2026 r. odbiór odpadów realizowany jest przez Przedsiębiorstwo Usług Miejskich PUM z Grudziądza

Rada Miejska w Prabutach zdecydowała o zmianie metody naliczania opłaty oraz wysokości stawek od stycznia do końca 2022 roku.

Stawki wysokości opłat obowiązujące w 2022 roku wynosiły: 23,00 zł od osoby lub 46,00 zł od osoby w przypadku stwierdzenia niewywiązywania się z obowiązku selektywnego oddawania odpadów komunalnych.

Utrzymano ulgę dla właścicieli domów jednorodzinnych kompostujących wszystkie wytworzone bioodpady na terenie nieruchomości w przydomowym kompostowniku i wynosi 2,00 zł od osoby.

W 2022 roku łącznie zebrano 4 030,08 ton odpadów komunalnych w tym:

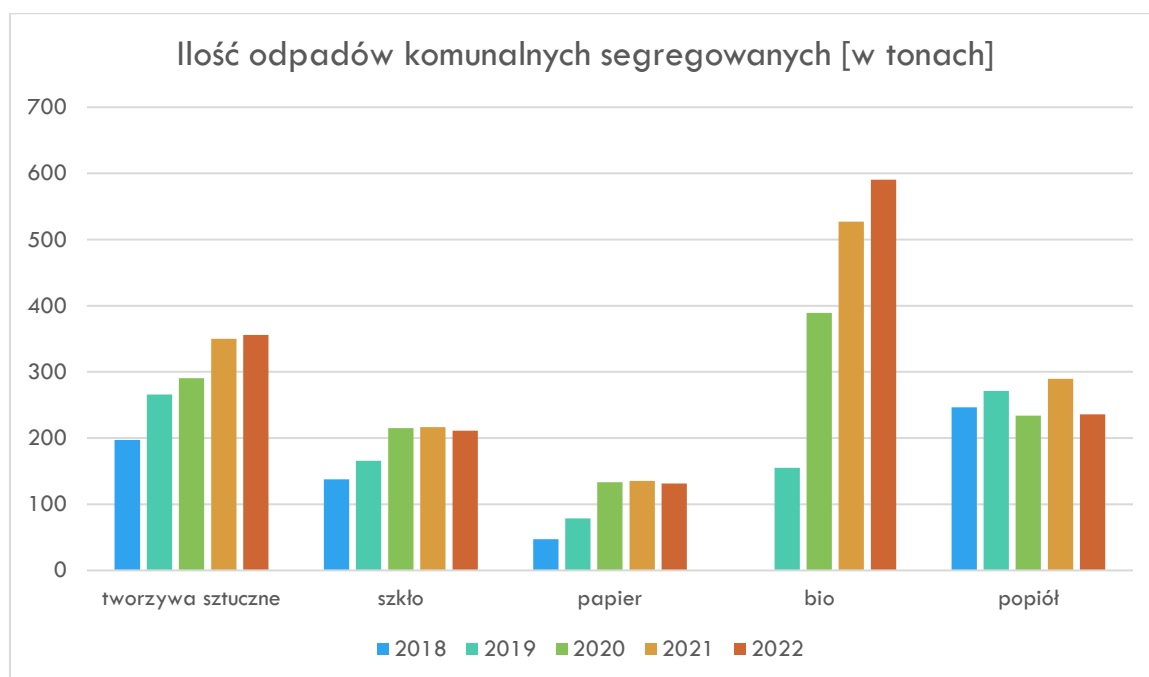
- 2 031,12 ton zmieszanych odpadów (wzrost o 4,3%)
- 1 998,96 ton segregowanych odpadów (spadek o 0,9%) z czego 473,14 ton odebranych zostało z PSZOK – wzrost o 11,9% (zużyte opony – 28,88 ton; BIO – 90,80 ton; odpady wielkogabarytowe – 135,16 ton; elektroodpady – 34,74 ton, odpady budowlane – 168,55 ton; pozostałe – 15,01 ton).

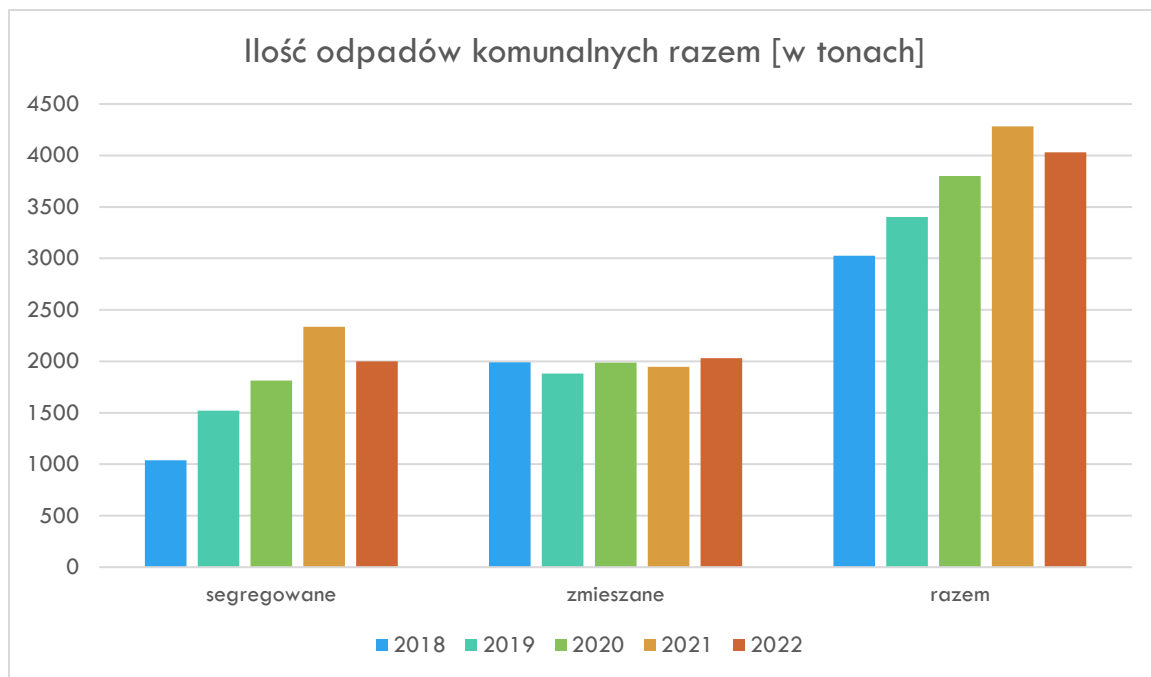
Na terenie Miasta i Gminy Prabuty nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady zgodnie z zawartą umową przekazywane były do Zakładu Utylizacji Odpadów w Gilwie Małej. Zużyte opony były przekazywane do firmy GUMEKO zajmującej się recyklingiem opon. Elektroodpady były przekazywane do firm: GREEN OFFICE EKOLOGIS oraz MB Recykling zajmujących się recyklingiem elektroodpadów.

Potrzeby związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi: Rozbudowa PSZOK-a, budowa wiat śmietnikowych (tzw. Mini PSZOKI), budowa utwardzeń pod pojemniki oraz ich ogrodzenia, zakup kontenerów i pojemników do PSZOK, zakup pojemników na odpady segregowane, zakup worków na odpady segregowane, usuwanie dzikich wysypisk śmieci, edukacja związana z segregacją odpadów.

Osiągnięte przez Miasto i Gminę Prabuty poziomy recyklingu w 2022 roku wyniosły:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 6,5% (35% max.);
- poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, opakowań wielomateriałowych – 30% (wymagany poziom 20% min.);
- Poziom „spalania odpadów” – 0,14%;
- Poziom składowania – 12,9%.

- Ilość właścicieli od których zostały odebrane odpady komunalne: 4 587 (+275 do 2021 r)
- Ilość mieszkańców na terenie miejskim (zgodnie z ewidencją ludności) 8 059 (-70 do 2021 r)
- Ilość mieszkańców na terenie wiejskim (zgodnie z ewidencją ludności) 4 228 (-16 do 2021 r)
- Ilość mieszkańców na terenie miejskim (zgodnie ze złożonymi deklaracjami) 6 493 (+681 do 2021 r)
- Ilość mieszkańców na terenie wiejskim (zgodnie ze złożonymi deklaracjami) 3 385 (-458 do 2021 r)

Bilans Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Mieście i Gminie Prabuty w 2022 roku

- Koszty roczne odbioru odpadów komunalnych przez firmę PUM wyniosły – 1 200 728,55 zł
- Koszty roczne utylizacji odpadów komunalnych w ZUO Gilwa Mała wyniosły – 1 438 428,55 zł
- Zakup pojemników i worków na segregację odpadów – 135 104,35 zł
- Pozostałe wydatki – 289 737,26 zł

RAZEM – 3 063 998,71 zł.

- Wpłaty bieżące – 3 125 242,67 zł
- Wpłaty zaległe – 113 607,96 zł
- Zwroty - -13 974,28 zł
- Sprzedaż elektroodpadów i złomu z PSZOK-a – 14 055 zł
- Koszty upomnień i odsetki – 29 908,28 zł

RAZEM – 3 268 839,63 zł

7.3. Energetyka, gazyfikacja i ciepłownictwo

Dystrybucją energii elektrycznej w Polsce zajmują się lokalni Operatorzy Systemów Dystrybucyjnych (OSD). Operatorem Systemu Dystrybucyjnego sieci elektroenergetycznej wyznaczonym przez Urząd Regulacji Energetyki na terenie gminy Prabuty jest spółka ENERGA-OPERATOR Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku.

Źródłem zasilania gminy w energię elektryczną są główne punkty zasilania (GPZ Mikołajki Pomorskie i GPZ Susz).

Przez teren miasta i gminy Prabuty nie przebiegają linie elektroenergetyczne przesyłowe najwyższych napięć.

Na terenie Gminy Prabuty znajdują się linie elektroenergetyczne o łącznej długości 395 km. Na terenie gminy znajduje się 3 km linii napowietrznych wysokiego napięcia 110 kV. Długość łączna linii średniego napięcia na terenie gminy wynosi 175 km, w tym 15 km wykonane jest w technologii kablowej, natomiast sieć niskiego napięcia liczy 217 km, w tym 55 km sieci kablowej. Na terenie gminy Prabuty usytuowanych jest 127 stacji transformatorowych SN/nN słupowe oraz 4 stacje wewnętrzne.

Stan techniczny linii elektroenergetycznych wysokiego, średniego i niskiego napięcia na terenie miasta i gminy Prabuty oceniany jest jako dobry.

Długość linii elektroenergetycznych na terenie miasta i gminy Prabuty

Linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia	napowietrzne	3 km
Linie elektroenergetyczne średniego napięcia	napowietrzne	160 km
	kablowe	15 km
Linie elektroenergetyczne niskiego napięcia	napowietrzne	162 km
	kablowe	55 km
Łączna długość		395 km

Ponadto na terenie gminy Prabuty na rzece Liwa funkcjonują 2 elektrownie wodne MEW o mocach 55kW (Młynisko) oraz 45kW (Nowy Młyn).

Gmina Prabuty jest częściowo zgazyfikowana – głównie miasto Prabuty. Na terenie miasta Prabuty budowę urządzeń i sieci gazowych oraz ich eksploatację prowadzi przedsiębiorstwo Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku. Obszar powiatu kwidzińskiego zasilany jest w gaz ziemny wysokometanowy z krajowego systemu sieci gazowych, gazociągami wysokiego ciśnienia relacji Włocławek-Wybrzeże. Redukcja ciśnienia gazu z wysokiego na średnie odbywa się w stacji redukcyjno-pomiarowej pierwszego stopnia zlokalizowanej w miejscowości Rakowiec. Rozprowadzenie gazu do gminy Prabuty odbywa się poprzez system sieci gazowych wysokiego i średniego ciśnienia. Gaz ziemny doprowadzony jest do miasta Prabuty, natomiast miejscowości wiejskie gminy nie są zgazyfikowane.

Na terenie miasta Prabuty eksploatowana jest jedna stacja redukcyjno-pomiarowa pierwszego stopnia zlokalizowana w Prabutach przy ul. Kisielickiej oraz dwie stacje redukcyjno-pomiarowe drugiego stopnia. Na terenie miasta i gminy Prabuty eksploatowane są również następujące sieci gazowe i przyłącza:

•sieć gazowa wysokiego ciśnienia - łączna długość 10133 m;

- sieć gazowa średniego ciśnienia – łączna długość 4089 m;
- sieć gazowa niskiego ciśnienia – łączna długość 20166 m;
- 8 przyłączy gazowych średniego ciśnienia o łącznej długości 144 m;
- 544 przyłącza gazowe niskiego ciśnienia o łącznej długości 6324 m.

Zaspokajanie potrzeb ciepłych odbiorców na terenie miasta i gminy Prabuty odbywa się w oparciu o:

- miejski system ciepłowniczy eksploatowany przez Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach, obsługujący budynki użyteczności publicznej, placówki handlowe i usługowe oraz wielorodzinne budynki mieszkalne (osiedla Jagiełły, Ogrodowa, Stare Miasto).
- lokalny system ciepłowniczy eksploatowany przez ECO Malbork Sp. z o.o., obsługujący Szpital Specjalistyczny w Prabutach i obiekty mieszkalne zlokalizowane przy ul. Kuracyjnej i Sanatoryjnej.
- kotłownie przemysłowe
- lokalne kotłownie gazowe, olejowe lub węglowe
- indywidualne źródła i urządzenia grzewcze na paliwa stałe, ciekłe lub gazowe oraz elektryczne urządzenia grzewcze.

Miejski system ciepłowniczy eksploatowany przez Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach pracuje w oparciu o miejską ciepłownię gazowo-olejową będącą własnością spółki i zlokalizowaną przy ul. Ogrodowej 15. System ciepłowniczy zaopatruje w energię ciepłą (ogrzewanie budynków i centralne przygotowanie ciepłej wody użytkowej) następujące grupy odbiorców:

- wielorodzinne budynki mieszkalne;
- obiekty użyteczności publicznej;
- placówki handlowe i usługowe.

Lokalny system ciepłowniczy eksploatowany przez ECO Malbork Sp. z o.o. w Malborku pracuje w oparciu o kotłownię węglowo-olejową zlokalizowaną przy ul. Sanatoryjnej 2. Lokalny system ciepłowniczy zasila obiekty Szpitala Specjalistycznego w Prabutach oraz obiekty mieszkalne położone przy ulicach Kuracyjna i Sanatoryjna.

Kotłownie lokalne zaopatrują odbiorców w głównie w ciepło do ogrzewania budynków oraz w przypadku części obiektów również na potrzeby przygotowania ciepłej wody użytkowej. Kotłownie te dostarczają ciepło do następujących grup odbiorców na terenie miasta i gminy Prabuty:

- obiekty w sektorze usług publicznych – placówki oświatowe oraz inne obiekty użyteczności publicznej;
- wielorodzinne budynki mieszkalne;
- placówki handlowe i usługowe;
- drobne zakłady produkcyjno-usługowe.

Część obiektów użyteczności publicznej dysponuje lokalnymi źródłami ciepła o łącznej mocy wynoszącej około 0,84 MW, opalanych gazem ziemnym. Budynki wielorodzinne wspólnot mieszkaniowych oraz innych administratorów eksploatują kotłownie gazowe o mocy zainstalowanej na poziomie 0,4 MW. W sektorze handlu i usług największe źródła ciepła zlokalizowane są w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „MEDICUS” ul. Łąkowa 33, w obiektach po Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, które są źródłami opalanych gazem ziemnym. Lokalne kotłownie pracujące na potrzeby pozostałych odbiorców stanowią w większości źródła niewielkie (o mocy poniżej 100 kW) (Biedronka, Dino, PoloMarket, stacja Orlen).

Oddzielną grupę odbiorców na terenie miasta i gminy Prabuty stanowią zakłady przemysłowe i produkcyjno-usługowe dysponujące własnymi kotłowniami produkującymi ciepło do celów grzewczych (centralne ogrzewanie i wentylacja), przygotowania c.w.u. oraz na potrzeby technologiczne. Większymi producentami ciepła na własne potrzeby (ogrzewanie hal produkcyjnych oraz pomieszczeń biurowych i socjalnych, przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz w przypadku części zakładów) do celów technologicznych w sektorze przemysłowym miasta i gminy Prabuty są:

- Remontowa Hydroster System Sp z o.o. kotłownia gazowo – olejowa.
- Drewno Palety Transport Międzynarodowy BGW Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 21 (kotłownia opalana drewnem);
- Orbit One Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 18 i 20 (kotłownia opalana gazem ziemnym i węglem kamiennym).
- WH Technologies Sp. z o.o. ul. Pusta 3c (kotłownia olejowa).

Odbiorcy zasilani ze źródeł indywidualnych stanowią największą pod względem wielkości potrzeb ciepłych grupę odbiorców ciepła na terenie miasta i gminy Prabuty. Zapotrzebowanie na moc cieplną danej grupy odbiorców stanowi ponad 63% całkowitego zapotrzebowania w skali gminy. Największy wkład w strukturę potrzeb ciepłych analizowanej grupy odbiorców wnoszą budynki jednorodzinne (46% całkowitego zapotrzebowania w skali gminy). Dana grupa odbiorców ogrzewana jest głównie przy wykorzystaniu indywidualnych urządzeń grzewczych na paliwa stałe (węgiel i koks), gaz ziemny oraz w niewielkim stopniu olej opałowy. Część odbiorców wyposażona jest w kotły 2-funkcyjne umożliwiające dostawę ciepła na potrzeby c.o. oraz przygotowanie c.w.u. W pozostałej grupie odbiorców przygotowanie ciepłej wody użytkowej dla potrzeb gospodarstw domowych realizowane jest w sposób indywidualny przy wykorzystaniu energii elektrycznej (termy i ciśnieniowe podgrzewacze pojemnościowe), paliw gazowych (podgrzewacze gazowe typu przepływowego), zasobników połączonych z trzonami kuchennymi i innych urządzeń na paliwo stałe. Potrzeby ciepłe budownictwa wielorodzinnego w około 4% pokrywane są ze źródeł indywidualnych. Dana grupa odbiorców obejmuje zarówno budynki starsze wiekowo nie posiadające instalacji c.o. (wyposażone w piece kaflowe lub ogrzewane elektrycznie), jak również budynki nowe (z okresu od 1992 r.) wyposażone w indywidualne 2-funkcyjne kotły gazowe. Szacuje się, że w grupie odbiorców na terenie miasta i gminy Prabuty objętych dostawą ciepła ze źródeł indywidualnych występuje następująca struktura zaopatrzenia w energię cieplną:

- źródła na paliwa stałe: węgiel, koks - ok. 64%;
- OZE (biomasa, systemy solarne i inne) - ok. 8%;
- źródła olejowe - ok. 2%;
- źródła gazowe (gaz ziemny i gaz płynny LPG) - ok. 20%;
- energia elektryczna i inne - ok. 6%.

7.4. Drogownictwo i komunikacja

Przez obszar gminy i miasta Prabuty nie prowadzą żadne drogi krajowe. Na obszarze gminy krzyżują się trzy drogi wojewódzkie: droga wojewódzka nr 521 (Kwidzyn- Prabuty – Iława) przecinająca gminę z zachodu na wschód, na której skupia się główne natężenie ruchu drogowego w gminie, droga wojewódzka nr 522 (Górki – Prabuty – Trumieje – Sobiewola) przecinająca gminę z północy na południe i droga wojewódzka nr 520 (Prabuty – Kamieniec) w układzie zachód – wschód. Drogi te stanowią główną oś układu drogowego gminy i tej części powiatu kwidzyńskiego. Generują one zarówno ruch lokalny jak i tranzytowy. Łączna długość dróg wojewódzkich na terenie gminy Prabuty wynosi 42 km. Odcinki dróg wojewódzkich nr 520 Obrzynowo – Granica Województwa (4 km) jest w złym stanie technicznym. W 2021 roku ZDW przeprowadziło naprawy nawierzchni dróg wojewódzkich nr 520 i 522 na łącznej długości ok. 7 km.). Uzupełnieniem podstawowej sieci drogowej są drogi powiatowe (52,5 km) i gminne (1 22,6 km). Drogi powiatowe na terenie gminy Prabuty tworzą podstawowy układ sieci drogowej, gdyż łączą one większe miejscowości na terenie gminy z drogami wojewódzkimi i siedzibą gminy. Są to drogi o nawierzchni bitumicznej oraz gruntowe. Stan techniczny dróg i obiektów mostowych jest zróżnicowany, od zadowalającego do stanu złego, wymagającego wykonania robót remontowych, zabiegów konserwacyjnych – remontowych i modernizacyjnych.

Drogi powiatowe na terenie gminy:

- nr 3206G Prabuty – Orkusz – (Trzciano)
- nr 3223G Kołodzieje – Pólko – (Babięty)
- nr 3211G Obrzynowo – (Bronowo)
- nr 3145G Obrzynowo – Jakubowo – Pachutki
- nr 3147G Antonin – Rodowo – (Stążki)
- nr 3215G Rodowo – Górowychy – Popówko
- nr 3114G Trumiejki – Grodziec – (Pławty)
- nr 3143G Kamienna – Gdakowo – (Wilczewo)
- nr 3146G Jakubowo – (Dworek)
- nr 3221G Grodziec – (Jawty)
- nr 3218G Raniewo – Kleczewo – Stary Kamień

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym nie zaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służącym miejscowym potrzebom z wyłączeniem dróg wewnętrznych. Drogi gminne (1 22,6 km) w przeważającej części posiadają nawierzchnię gruntową (84,6 km), drogi o nawierzchni twardej mają łącznie długość 38 km.

W 2022 roku na terenie Miasta i Gminy Prabuty została zmodernizowana:

- **ul. Patyry wraz z łącznikami do ulic Dąbrowskiego i Kiepur – 0,5 km**
- **chodniki przy ul. Jagiełły, Kolejowej, Daszyńskiego oraz w Laskowicach**
- **wybudowano bezpieczne przejście dla pieszych przy ul. Daszyńskiego w rejonie targowiska miejskiego**

Przez teren gminy Prabuty przebiegają dwie linie kolejowe: nr 9 i nr 218. Linia kolejowa nr 9 (Magistrala E65) łącząca Warszawę z Gdynią, ze stacją w Prabutach i przystankiem osobowym w Gdakowie, jest obecnie zmodernizowana (w 2021 roku PKP zakończyło gruntowną modernizację dworca kolejowego wraz z jego otoczeniem). Linia kolejowa nr 218 Prabuty – Kwidzyn, na której obecnie odbywa się wyłącznie ruch pociągów towarowych.

7.5. Telekomunikacja

Gmina Prabuty znajduje się w zasięgu wszystkich działających na terenie Polski operatorów telefonii komórkowej. Modernizacji i rozbudowy wymaga infrastruktura internetowa, zwłaszcza na terenach wiejskich.

7.6. Usługi dla ludności

Sieć usług podstawowych w gminie jest wystarczająca. Do podstawowych usług należą placówki pocztowe, apteki, placówki bankowe i bankomaty, stacje PKP, stacje benzynowe, świetlice, boiska sportowe, sale gimnastyczne, baza noclegowa, restauracje.

Zestawienie placówek obsługi ludności przedstawiono w tabeli poniżej.

RODZAJ OBIEKTU	LICZBA	LOKALIZACJA
Placówki pocztowe	1	Prabuty ul. Warszawska
Paczkomaty	3	Prabuty, ul. Jagotty, ul. Jagiełły, ul. Pusta
Banki	3	Prabuty, ul. Kwidzyńska, ul. Kraszewskiego, ul. B. Prusa
Agencje Bankowe	1	Prabuty, ul. Daszyńskiego
Bankomaty	5	Prabuty, ul. Kraszewskiego x 2, ul. B. Prusa, ul. Kwidzyńska, ul. Jagiełły.
Apteki	3	Prabuty, ul. Łąkowa x2, ul. Malborska
Stacje benzynowe	3	Prabuty, ul. Jagiełły, ul. Malborka, ul. Kwidzyńska
Stacje PKP	2	Stacja Prabuty, przystanek osobowy Gdakowo
Świetlice/Placówki wsparcia dziennego	14	Gilwa, Gonty, Górowychy, Grodziec, Jakubowo, Kleczewo, Kołodzieje, Laskowice, Obrzynowo, Rodowo, Sypanica, Szramowo, Trumiejki, Prabuty
Sale gimnastyczne	5	Prabuty, ul. Obrońców Westerplatte, Grunwaldzka, Szkolna, Rodowo, Trumiejki
Boiska sportowe	14	Prabuty, ul. Jagiełły, ul. Kuracyjna, ul. Polna, Gdakowo, Gonty, Kołodzieje, Laskowice, Obrzynowo, Rodowo, Stańkowo, Stary Kamień, Sypanica, Szramowo, Trumiejki
Baza noclegowa	11	Prabuty, ul. Malborska, ul. Rypińska, Górowychy, Laskowice x2, Sypanica, Kołodzieje x3, Rodowo Małe x2.
Restauracje/ bary	8	Prabuty, ul. Malborska, ul. Daszyńskiego x2, ul. Legionów, ul. Jagiełły, ul. Warszawska, ul. Ogrodowa, Kołodzieje
Łądownisko sportowo - rekreacyjne	1	Stary Kamień

8. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest ważnym zadaniem własnym Gminy, zaliczanym do obszaru przeciwdziałania i zapobiegania degradacji życia społecznego. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach jest jednostką, powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej w gminie Prabuty.

Siedziba M-GOPS Prabuty znajduje się w Prabutach, przy ul. Łąkowej 24.

Według stanu na 31.12.2022 r. w M-GOPS Prabuty zatrudnionych było 43 pracowników.

Wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

- Kierownik - 1 osoba
- Główny Księgowy - 1 osoba
- Księgowość - 4 osoby
- Kadry, BHP - 1 osoba
- Sekcja spraw mieszkaniowych - 2 osoby
- Sekcja Pomocy Środowiskowej:
 - pracownik socjalny - 7 osób
 - asystent rodziny - 2 osoby
 - interwencja kryzysowa - 1 osoba
 - usługi opiekuńcze - 8 osób
 - * Fundusz alimentacyjny - 2 osoby
 - * Sekcja świadczeń rodzinnych i wychowawczych:
 - Z-ca Kierownika w tym pr.świadczeń - 1 osoba
 - pracownicy świadczeń rodzinnych - 4 osoby
- Pozostali pracownicy - 10 osób, (radca prawny, kierowca, sekretarka, Animator Klubu Seniora „Senior+”, Animator Klubu Seniora „Oaza”, Kierownik Placówki Wsparcia Dziennego „CKM” oraz opiekunki do osób starszych, pracownicy administracyjni i obsługi).

Do głównych zadań Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach należy prowadzenie całokształtu spraw w zakresie pomocy społecznej, a w szczególności na:

- tworzeniu warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawami świadczeń,
- pracy socjalnej, jako działalności zawodowej skierowanej na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, oraz tworzenie warunków do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin.

Przy realizacji zadań Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach współpracuje m.in. z Urzędem Miasta i Gminy w Prabutach, Powiatowym Urzędem Pracy w Kwidzynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym w Kwidzynie, Kuratorami Zawodowymi Rodzinnymi i społecznymi, Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „MEDICUS” Prabuty, Komisariatem Policji w Prabutach, szkołami, parafią św. Wojciecha w Prabutach, Bankiem Żywności w Tczewie.

Przy M-GOPS Prabuty działa **Stowarzyszenie na rzecz pomocy osobom ubogim**. Środki zebrane ze składek członkowskich i pozyskane od sponsorów są wykorzystywane na zapomogi w formie pieniężnej i rzeczowej dla osób w trudnej sytuacji materialno – bytowej i zdrowotnej.

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielania pomocy i wsparcia	Liczba rodzin ogółem
UBÓSTWO	415
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	410
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	282
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO W TYM RODZINY NIEPEŁNE - OGÓŁEM	76
BEZROBOCIE	224
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA I OCHRONY WIELODZIELNOŚCI	126
ALKOHOLIZM	65
BEZDOMNOŚĆ	29
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	11
ZDARZENIA LOSOWE	3
NARKOMANIA	1

Liczba rodzin i liczba osób korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	1 120	2 868
2018	1 015	2 646
2019	842	1 926
2020	837	1 956
2021	900	1 785
2022	914	1 436

W 2022 r. M-GOPS wypłacił na realizację świadczeń z pomocy społecznej fundusze na:

1. **ZASIŁKI STAŁE:** 153 osoby, 1 841 świadczeń, kwota 972 104,72 zł. W stosunku do poprzedniego roku liczba osób pobierających zasiłki stały zmalała o 20 osób. Kwota wypłaconego zasiłku wzrosła o 15 000 zł tj.1,55%.
2. **zasiłki okresowe** – 284 osoby (-36 do roku 2021), kwota 704 906,20 zł (+25 875,80 do roku 2021).
3. **zasiłki celowe i w naturze** – 914 osób (+ 86 do roku 2021), kwota 1 049 876,64 zł. Wydatki zostały sfinansowane: z budżetu państwa – 704 906,20 zł; budżetu gminy – 297 150,44 zł; Fundusz Pomocy (pomoc dla obywateli Ukrainy) – 47 820,00 zł.

Zmiany w latach 2018 – 2022 liczby osób i wysokości wypłaconych zasiłków celowych i w naturze.

Rok	Liczba osób	Kwota
2018	127	91 378
2019	426	393 972
2020	1099	1 040 136
2021	828	858 832
2022	914	1 049 876

4. **schronienie** – Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. W 2022 r. M-GOPS udzielił schronienia (pomocy w pokryciu opłaty za pobyt w schronisku) 18 osobom (bez zmian) na łączną kwotę 217 190,62 zł.

Liczba osób i koszt pobytu osób bezdomnych w schroniskach							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób	30	32	24	21	23	18	18
Kwota w zł	234 562	254 853	242 945	281 435	269 224	261 544	217 190

M-gops w Prabutach posiada porozumienie dotyczące umieszczania osób bezdomnych z gminy Prabuty ze Stowarzyszeniem na rzecz osób Bezdomnych AGAPE: oddział w Borowym Młynie - schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, oddział w Nowym Stawie - schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, oddział w Sztumie – schronisko dla osób bezdomnych, oddział w Szawadzie – schronisko dla osób bezdomnych.

5. **usługi opiekuńcze** – w zakresie pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawowej opieki higienicznej zaleconej przez lekarza, pielęgnacji oraz zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. W 2022 r. z ww. formy pomocy skorzystało: 73 osoby (-3 osoby), Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi objętych było 6 osób (o dwie mniej niż w roku poprzednim).

Liczba osób objętych pomocą w postaci usług opiekuńczych w latach 2018 - 2022					
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób	70	88	71	76	73

6. **posiłek** - łącznie tą formą pomocy objęto 1086 osób w tym wydano posiłki dla 383 osób (574 770 zł) i wypłacono zasiłki celowe dla 703 osób na kwotę 298 229 zł.

7. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ – opłata za pobyt mieszkańca gminy: 27 osób, kwota 1 021 444,59 zł.

Liczba osób i koszt pobytu mieszkańców gminy w DPS						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób	28	25	27	26	27	27
Koszt w zł	810 119	824 414	854 162	851 035	894 018	1 021 444

W 2022 r. opieką **asystentów rodziny** w ramach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018r, poz. 998 ze zm.) objęte były 16 rodzin (7 rodzin mniej w porównaniu do 2021 roku).

Liczba świadczeń z podziałem na rodzaj w latach 2018 - 2022					
	Liczba świadczeń				
Świadczenia opiekuńcze	2018	2019	2020	2021	2022
Zasilek pielęgnacyjny – ogółem, w tym:	5 479	5 812	5 809	6 139	6 192
Świadczenie pielęgnacyjne	617	676	687	839	1098
Specjalny zasilek opiekuńczy	705	638	615	454	265
Świadczenia opiekuńcze ogółem	6 801	7 126	7 111	7 432	7 555

Kwota świadczeń z podziałem na rodzaj w latach 2018 - 2022					
	Kwota świadczeń w zł				
Świadczenia opiekuńcze	2018	2019	2020	2021	2022
Zasilek pielęgnacyjny – ogółem, w tym:	866 565	1 099 980	1 253 186	1 323 659	1 336 419
Świadczenie pielęgnacyjne	903 391	1 068 152	1 256 066	1 642 531	2 131 106
Specjalny zasilek opiekuńczy	373 543	393 353	378 513	279 100	162 975
Świadczenia opiekuńcze ogółem	2 143 499	2 561 485	2 887 765	3 245 290	3 630 500

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku	
Rok	Kwota w zł
2017	2 123 743,80
2018	2 099 347,57
2019	2 029 644,57
2020	1 777 536,35
2021	1 716 922,24
2022	1 531 148,42

Fundusz alimentacyjny

W 2022 r. z pomocy w formie **funduszu alimentacyjnego** na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2018r. ze zm.) skorzystało 74 rodziny (- 4 do roku 2021) 577 905,00 zł.

Liczba osób (dzieci) korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w latach 2018 - 2022					
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób (dzieci)	152	135	126	124	116

Wyraźna, wieloletnia, tendencja spadkowa liczby rodzin korzystających ze świadczenia w postaci funduszu alimentacyjnego wynika głównie z faktu przekroczenia kryterium dochodowego osób i rodzin korzystających z tej formy pomocy. Dodatkowym czynnikiem jest zmiana miejsca zamieszkania świadczeniobiorców wyjeżdżających poza gminę Prabuty oraz fakt terminowego płacenia alimentów przez osoby zobowiązane do alimentacji. Realizacją zadań (przyjmowanie wniosków, wydawanie decyzji, postępowanie z dłużnikami alimentacyjnymi) w 2022 r. w M-GOPS Prabuty zajmowało się dwóch pracowników.

Dodatki mieszkaniowe - w 2022 r. objętych było 243 gospodarstwa domowe (+56) dodatkami mieszkaniowymi (wypłacono kwotę 536 093,00 zł.

Dodatki energetyczne – w 2022r. wypłacono 57 dodatków energetycznych dla 17 gospodarstw domowych na łączną kwotę 822,00 zł

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Prabuty została opracowana na lata 2016-2025.

Nowe zadania, które zostały wdrożone w MGOPS Prabuty :

- realizacji projektu „Aktywnie w Gminie Prabuty” realizowanego w ramach osi Priorytetowej 06. Integracja 06.02. Usługi Społeczne, Poddziałanie 06.02.02. Rozwój Usług Społecznych,
- utworzenie zespołu projektowego,

- utworzenie ośrodka wsparcia „Klub Seniora OAZA”,
- utworzenie placówki wsparcia dziennego pod nazwą: „Centralna Kuźnia Młodych” w Prabutach przy ul. Reymonta 4 i w kilku miejscowościach (Laskowicach, Trumiejkach i Kleczewie),
- kontynuacja działalności ośrodka wsparcia „Klub Senior +”,
- kontynuacja pozyskiwanie żywności z Banku Żywności z Tczewa,
- zwiększenie ilości usług terapeutycznych dla dzieci niepełnosprawnych,
- pomoc w sprawie doskonalenie kompetencji pracowników Ośrodka poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych na uczelniach i udział w szkoleniach.
- realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.
- realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniora”- edycja 2022

Pełne dane dot. działalności Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zawarte są w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

9. Ochotnicza Straż Pożarna

Niezmiennie do roku poprzedniego na terenie Miasta i Gminy Prabuty w 2022 roku działało 7 Ochotniczych Straży Pożarnych: Miejska Ochotnicza Straż Pożarna w Prabutach, Ochotnicza Straż Pożarna w Jakubowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Kołodziejach, Ochotnicza Straż Pożarna w Obrzynowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Sypanicy, Ochotnicza Straż Pożarna w Szramowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Trumiejkach

W 2022 roku do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego włączonych były trzy OSP z terenu Miasta i Gminy Prabuty (MOSP Prabuty, OSP Sypanica oraz OSP Kołodzieje). Strażacy z Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczyli w zabezpieczaniu zdarzeń drogowych, pożarach, usuwaniu połamanych drzew i innych miejscowych zagrożeniach. Łącznie jednostki OSP wyjechały do 290 zdarzeń (o 51 wyjazdów więcej niż w 2021 roku). Zgłoszonych było łącznie 7 fałszywych alarmów (o 12 mniej niż w 2021 roku). Do największej ilości zdarzeń ratowniczo – gaśniczych (łącznie 175 – tj. o 21 wyjazdów więcej niż w 2021 r.) wyjeżdżała Miejska Ochotnicza Straż Pożarna w Prabutach.

Jednostka	Pożary			Miejscowe zagrożenia			Alarmy fałszywe			Ogółem wyjazdy		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
MOSP Prabuty	68	50	68	99	91	102	10	13	5	177	154	175
OSP Kołodzieje	31	14	23	14	24	23	0	3	0	35 (1)	41	46
OSP Trumiejki	19	4	6	4	1	7	0	0	0	23 (1)	5 (1)	13
OSP Sypanica	7	9	11	7	13	22	2	1	0	16	23	33
OSP Obrzynowo	5	6	9	4	4	6	0	1	2	9	11	17
OSP Jakubowo	0	1	2	1	2	4	0	0	0	1	4	6
OSP Szramowo	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
RAZEM	131	85	119	129	135	164	12	19	7	262	239	290

10. Służba zdrowia

W 2022 roku na terenie Miasta i Gminy Prabuty działały 2 przychodnie.

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medicus” zlokalizowany w Prabutach przy ul. Łąkowej 33. NZOZ „Medicus” oferuje kompleksową opiekę zdrowotną: konsultacje lekarzy pierwszego kontaktu, opiekę pielęgniarek i położnych rodzinnych, lekarzy specjalistów oraz zabiegi rehabilitacyjne i fizykoterapię. Dodatkowo placówka ta uczestniczy w realizacji profilaktycznych programów zdrowotnych. Realizowane są umowy zawarte z NFZ oraz wykonywane są świadczenia komercyjne. Przychodnia działała od poniedziałku do piątku w godzinach 7:30 – 18:00. W dni powszednie po godzinie 18, nocną oraz świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców miasta i gminy Prabuty w przypadku nagłego zachorowania, pogorszenia stanu zdrowia, gdy nie ma objawów sugerujących zagrożenie życia lub w przypadku zgonu osoby usługi świadczy Szpital Zdrowie w Kwidzynie.

W NZOZ „Medicus” w ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej przyjmowało 8 lekarzy, pracowało 8 pielęgniarek (3 w terenie) oraz położna. W NZOZ „Medicus” działa 9 poradni specjalistycznych (Reumatologiczna, Neurologiczna, Ginekologiczno – położnicza, Alergologiczna, Logopedyczna, Gabinet USG, Otolaryngologiczna, Okulistyczna oraz Poradnia rehabilitacyjna).

- Centrum Medycyny Rodzinnej Prabuty – Katarzyna Dymek – zlokalizowany w Prabutach przy ul. Jagiełły 26A. Placówka oferuje kompleksową opiekę zdrowotną: konsultacje lekarza pierwszego kontaktu, lekarzy specjalistów oraz zabiegi rehabilitacyjne i fizykoterapię. Wykonywane są głównie świadczenia komercyjne, lekarz pierwszego kontaktu realizuje umowę zawartą z NFZ. Przychodnia działała od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 18:00.

- W niedużej odległości od centrum Prabut (2 km) znajduje się Szpital Specjalistyczny, który posiada jedną z największych kubatur budynków szpitalnych w województwie pomorskim. Szpital został zakwalifikowany do systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (PSZ), zwany popularnie siecią szpitali. Szpital zapewnia pacjentom usługi zdrowotne z zakresu chorób płuc i gruźlicy.

11. Oświata, Kultura, Turystyka

11.1 Oświata

System oświaty na terenie Miasta i Gminy Prabuty funkcjonuje poprzez cztery obwody szkolne, ponadto w mieście funkcjonują dwa przedszkola niepubliczne oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych.

Aktualna sieć szkolnictwa podstawowego, zaspokaja rzeczywiste zapotrzebowania społeczne. Zgodnie z prognozą demograficzną systematycznie zmniejsza się liczba dzieci w wieku szkolnym i niezbędnym będzie stałe dostosowanie sieci placówek oświatowych do zmian demograficznych i prawnych.

Znaczącą potrzebą jest również kontynuacja prac remontowo – modernizacyjnych wewnątrz budynków połączona z rozbudową bazy sportowej. Reforma systemu edukacji zapoczątkowana w 2016 roku oraz zmiany cywilizacyjne wymagają stałego doposażania szkół w nowoczesne środki dydaktyczne.

Współpraca Miasta i Gminy Prabuty z Pomorskim Kuratorem Oświaty w Gdańsku odbywa się w zakresie:

- opiniowania arkuszy organizacji pracy szkół podstawowych
- oceny pracy dyrektorów szkół
- awansu zawodowego nauczycieli
- udział w pracach komisji konkursowych na dyrektorów szkół
- ustalania kwalifikacji zawodowych nauczycieli
- realizacji rządowych programów dedykowanych edukacji
- Realizacji dotacji oświatowych oraz dystrybucji środków z Funduszu Pracy w zakresie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników
- działalności interwencyjnej
- bieżąca współpraca w zakresie czasowego ograniczenia pracy szkół i zdalnego nauczania w ramach działań zapobiegawczych przeciwko COVID-19

SIEĆ PUBLICZNYCH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH PROWADZONYCH

PRZEZ MIASTO I GMINĘ PRABUTY

Nazwa szkoły	Adres siedziby szkoły, adres innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	Granice obwodu szkoły
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Obrońców Westerplatte w Prabutach	ul. Obrońców Westerplatte 11, 82-550 Prabuty	Prabuty, Gąski, Gonty, Grażymowo, Julianowo, Kałdowo, Kleczewo, Laskowice, Orkusz, Raniewo, Stańkowo, Stary Kamień, Stary Młyn, Sypanica, Szramowo
	ul. Grunwaldzka 6, 82-550 Prabuty	
	Oddział Przedszkolny (5-6 latki), ul. Obrońców Westerplatte 11, 82-550 Prabuty	
	Obrzynowo 37, 82-550 Prabuty	

Szkoła Podstawowa w Obrzynowie	Oddział Przedszkolny Obrzynowo 8, 82-550 Prabuty	Obrzynowo, Jakubowo, Pachutki, Stańkowo
Szkoła Podstawowa im. Kresowian w Rodowie	Rodowo 14, 82-550 Prabuty	Rodowo, Antonin, Gdakowo, Gonty, Górowychy, Górowychy Małe, Julianowo, Kamienna, Laskowice, Orkusz, Rodowo Małe, Sypanica, Szramowo
Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Trumiejkach	Trumiejki 42, 82-550 Prabuty	Trumiejki, Gilwa, Grodziec, Kołodzieje, Kowale, Pilichowo, Pólko
	Oddział Przedszkolny, Kołodzieje 35, 82-550 Prabuty	

Uczniowie w Mieście i Gminie Prabuty

Liczba uczniów szkół podstawowych – 1040; w tym: 736 - miasto, 304 - wieś.

Liczba oddziałów klasowych w szkołach: 59 + 5 oddziałów przedszkolnych

Liczba przedszkolaków: 384; w tym: 303 w przedszkolach i 83 w oddziałach przedszkolnych.

Liczba uczniów dowożonych: 420, w tym 80 przedszkolaków.

Liczba uczniów objętych dożywianiem w stołówkach szkolnych i przedszkolach: 380

Liczba uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego: 50

Liczba uczniów realizujących nauczanie indywidualne oraz zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia: 20 (różne okresy roku szkolnego)

Liczba uczniów z niepełnosprawnościami dowożonych do SOSW Barcice, Kisielice, Kwidzyn oraz przedszkola specjalnego: 21

Liczba uczniów dowożonych do OREW w Prabutach: 6

Liczba uczniów z niepełnosprawnościami dowożonych przez rodziców: 6

Liczba uczniów subwencjonowanych w latach 2018 - 2022

ROK	LICZBA UCZNIÓW SUBWENCJONOWANYCH
2018	1189
2019	1165
2020	1055
2021	1040
2022	1010

Przedszkole Niepubliczne Bratek – Jedyńka – liczba dzieci: 148 w tym 5 dzieci z niepełnosprawnościami i 1 dziecko ze wczesnym wspomaganie

Przedszkole Niepubliczne Miś Uszatek – liczba dzieci: 155

Realizowane w szkołach podstawowych projekty edukacyjne i programy profilaktyczne w 2022 roku:

Spójrz inaczej na agresję, Szklanka mleka, Owoce i Warzywa w szkole, Wolność oddechu, zapobiegaj astmie, Bezpieczna droga do szkoły, Spotkanie z Leonem, Akademia Bezpiecznego Puchatka, Nie pal przy mnie proszę, Znajdź właściwe rozwiązanie, Podaruj gazetce jej siódme życie, Program Żonkil, Przedszkole promujące zdrowie, Edukacja włączająca uczniów niepełnosprawnych, Szkolny wolontariat, Szkolny klub UNICEF, Program edukacyjny KODER JUNIOR, Technologie z klasą, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, Lekcja Enter, Uzależnienia wokół mnie, Tydzień edukacji globalnej pod hasłem „To nasz świat. Uczyńmy go lepszym”, 1 Planet4All – razem dla klimatu, Światowy Dzień Wody, Europa o klimacie, Dzień Ziemi – przywróć naszą Ziemię – szkolna gra interaktywna, Projekt Politechniki Warszawskiej „Matematyka – wstęp do kariery wynalazcy, Laboratoria Przyszłości.

WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTÓW (24 – 26 maja 2022 r.)

Lp.	Średnia	JĘZYK POLSKI		MATEMATYKA		JĘZYK ANGIELSKI	
1	Krajowa	60%		57%		64%	
2	Pomorskie	59%		56%		64%	
3	Powiat Kwidzyński	62%		57%		64%	
4	Gmina	60%		41%		53%	
5	SP 2 Prabuty	59%	Stanin 5	48%	Stanin 4	64%	Stanin 5
6	SP Obrzynowo	59%	Stanin 5	36%	Stanin 2	58%	Stanin 4
7	SP Rodowo	66%	Stanin 7	43%	Stanin 3	54%	Stanin 4
8	SP Trumiejki	59%	Stanin 5	35%	Stanin 2	35%	Stanin 1

Zatrudnienie w szkołach:

Nauczyciele: 133,69 etatu w tym: nauczyciele stażyści – 0; nauczyciele kontraktowi – 15,65 etatu; nauczyciele mianowani – 21,83 etatu; nauczyciele dyplomowani – 96,21 etatu.

Pracownicy administracyjni i obsługi: 46,25 etatu w tym: 7,75 etatu sezonowo (palacze c.o.)

Na stopień zawodowy nauczyciela dyplomowanego awansowała 1 nauczycielka (SP 2 Prabuty)

Na stopień nauczyciela mianowanego awansowały w wyniku egzaminu 4 nauczycielki: SP Rodowo – 1 i SP 2 Prabuty – 3.

11.2 Biblioteka

Na terenie Miasta i Gminy Prabuty działa Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Prabutach mieszcząca się przy ul. Łąkowej 42.

Biblioteka na koniec 2022 roku miała w swoich zasobach 21 400 woluminów. Wszystkie pozycje są wprowadzane do katalogu bibliotecznego SOWA, który jest dostępny dla czytelnika. W 2022 roku biblioteka zatrudniała 3 pracowników. W 2022 roku czynnych czytelników 590. Wypożyczonych zostało 10 141 książek.

11.3 Działalność kulturalna i sportowa

Na terenie Miasta i Gminy Prabuty zadania z zakresu rozwoju kultury i sportu realizuje Prabuckie Centrum Kultury i Sportu. Organizuje imprezy dla mieszkańców całej gminy, takie jak: koncerty, występy dziecięce, konferencje, konkursy artystyczne oraz zawody i turnieje sportowe. W ciągu roku 2022 przeprowadzonych było wiele imprez i turniejów sportowych (w tym: Biegi uliczne Liwa Cup, Rowerowy Rajd Pamięci Kresowian, Bieg Dookoła gminy Cober Cup, finały wojewódzkie w unihokeja, turnieje w siatkówkę, siatkówkę plażową, koszykówkę 3 osobową, piłkę nożną halową, piłkę nożną. Prowadzone były przedstawienia i animacje dla dzieci, wystawy lokalnych artystów, Prabucka Noc Muzeów, konkursy tematyczne, koncerty z cyklu Viva Musica oraz imprezy plenerowe takie jak Dzień dziecka, Lwy Artystycznie, Senioriada, czy Dirt Jam w Parku Miejskim, pod koniec roku odbyło się przed Konkatedrą Śpiewanie kolęd.

Ponadto w ramach funkcjonowania PCKiS prowadzone są koła zainteresowań dla dzieci młodzieży i dorosłych: zajęcia wokalne, nauka gry na gitarze, spotkania z planszówkami, zajęcia szachowe i warcabowe, zajęcia artystyczne dla dorosłych, zajęcia rytmiczne dla najmłodszych, zajęcia fitness dla dorosłych, zajęcia taneczne, zajęcia rzeźbiarskie oraz zajęcia teatralne.

PCKiS administruje również obiekty na terenie Miasta i Gminy Prabuty: miejsce rekreacyjne – plaża nad jeziorem Sowica; miejsce rekreacyjne/kąpielisko - plaża nad jeziorem Dzierzgoń w Julianowie; miejsce rekreacyjne – plaża nad jez. Dzierzgoń w Rodowiu Małym; Park Miejski w Prabutach; place zabaw – ul. Chodkiewicza, Wojska Polskiego, Kisielicka, Obrońców Westerplatte, Kopernika, Mickiewicza; skatepark – ul. Legionów; stadion sportowy – rekreacyjny w Sanatorium; stadion Miejski – ul. Jagiełły; stadion sportowy – ul. Polna; dirtpark – ul. Parkowa/Park Miejski; Miejska Hala Sportowa – ul. Obrońców Westerplatte; boisko wielofunkcyjne Orlik – ul. Sportowa

Ponadto na terenie gminy funkcjonują obiekty rekreacyjne na terenach wiejskich, plac zabaw NIVEA przy ul. Jagiełły, Ośrodek Jeździecki w Julianowie, a także tor motocrossowy i tor do wyścigów wraków znajdujący się przy ul. Przemysłowej w Prabutach.

11.4 Turystyka

Turystyka stanowi jedną z nielicznych dziedzin, w której wzrost wpływów przekłada się na tworzenie realnych miejsc pracy. W związku z powyższym, pożądanym jest dalszy rozwój turystyki na terenie miasta i gminy Prabuty. Istnieją realne szanse by stała się ważnym instrumentem polityki lokalnej. Należy jednak zauważyć, że na obszarze około 1/3 powierzchni gminy znajdują się rozległe przestrzenie formy ochrony przyrody. Z tego tytułu obowiązują określone zakazy, które wynikają z Uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego oraz ustawy o ochronie przyrody.

Największe możliwości zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego występują nad jeziorami: Dzierzgoń (miejscowości: Rodowo Małe, Górowychy, Julianowo, Jakubowo), Orkus (Orkus, Sypanica), jezioro Grażymowskie – Zachodnie (Kołodziej). Rzeka Liwa posiada duży potencjał dla turystyki kajakowej, ale z uwagi na istniejące w ostatnich latach niskie stany wody, możliwy jest w ograniczonym zakresie.

Do najcenniejszych obiektów zabytkowych w Mieście i Gminie Prabuty zalicza się:

- Konkatedra pod wezwaniem św. Wojciecha w Prabutach
- Kościół pod wezwaniem św. Andrzeja Apostoła
- Fontanna Rolanda
- Brama Miejska – Brama Kwidzyńska z salą wystawową im. Wernera Zebrowskiego
- Zabytkowe murowane wodociągi z lat 1726 – 1730
- Kaplica pw. Najświętszej Marii Panny – tzw. Kościół Polski
- Ruiny Zamku Biskupów Pomezzańskich – z makietami zabudowań dawnego Riesenburga i zamku
- Kościół filialny pw. św. Anny w Gdakowie
- Kościół parafialny pw. Matki Boskiej Anielskiej w Obrzynowie
- Kościół Parafialny pw. św. Stanisława Kostki w Rodowie
- Kościół Parafialny pw. Trójcy Przenajświętszej w Trumiejkach.

Na terenie gminy Prabuty w 2021 roku funkcjonowały następujące obiekty noclegowe: gospodarstwo agroturystyczne Górowychy, gospodarstwo agroturystyczne ROMSTO w Sypanicy, gospodarstwo agroturystyczne Figlówka w Laskowicach, gospodarstwo agroturystyczne – Stanisław Anders w Kołodziejach, pokoje gościnne Bajka, Wodna Farma w Kołodziejach. Coraz bardziej popularne stają się wynajęcia prywatnych domków letniskowych zlokalizowanych głównie wokół jezior Dzierżoń i Orkusz.

Rozwój turystyki powinien opierać się na wykorzystaniu walorów i zasobów przyrodniczych poprzez działania:

- utrzymanie, rozbudowę i budowę infrastruktury rekreacyjnej głównie na terenach o największym potencjale dla rozwoju turystyki
- utrzymanie i dalszy rozwój sieci szlaków turystycznych w gminie
- wytyczenie nowych tras turystycznych pieszych i rowerowych łączących miejscowości o największym potencjale turystycznym w jednolity system, z odpowiednią ekspozycją na najciekawsze walory przyrodnicze i kulturowe.

11.5 Organizacje pozarządowe

Zasady współpracy gmin z organizacjami pozarządowymi określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W 2022 roku funkcjonowało 36 organizacji pozarządowych (w tym 1 fundacja). Pomoc Gminy dla organizacji funkcjonuje na zasadzie pomocniczości finansowej (dotacje) oraz w formach pozafinansowych. Do współpracy o charakterze pozafinansowym należy zaliczyć przede wszystkim: możliwość korzystania przez organizacje z miejsc dla prowadzenia działalności kulturalnej i sportowej; wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności; udzielanie wsparcia merytorycznego organizacjom pozarządowym przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy Prabuty; promocję działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów.

Trzeci sektor w Mieście i Gminie Prabuty reprezentują liczne organizacje działające m.in. w sferach: kultury, sportu, aktywizacji lokalnej społeczności, turystycznej, czy pielęgnowania tradycji.

Wykaz organizacji pozarządowych z terenu Miasta i Gminy Prabuty działających w 2022 roku według rejestru organizacji pozarządowych w powiecie kwidzyńskim:

1. Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych
2. Liga Obrony Kraju Koło w Prabutach
3. Polski Związek Niewidomych Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności
4. Prabuckie Stowarzyszenie Gospodarcze
5. Klub Miłośników Motocykli Ciężkich „Blues”
6. Polski Związek Emerytów i Rencistów
7. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Rodowo
8. Prabuckie Stowarzyszenie Kresowiaków
9. Prabuckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
10. Prabuckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Ubogich
11. Szpital Prabuty – Wspólne Dobro
12. Polski Związek Wędkarski Koło w Prabutach
13. Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne Prabuty – Riesenbourg
14. Obrzynowskie Stowarzyszenie Kulturalne
15. Koło Gospodyń Wiejskich w Obrzynie
16. Stowarzyszenie Właścicieli Lasów Prywatnych „Dolne Powiśle”
17. Prabuckie Stowarzyszenie Lotnicze AVIATOR
18. Stowarzyszenie Sportów Extremaalnych w Prabutach
19. Stowarzyszenie Relaxed Crew
20. Kwidziński Ochotniczy Szwadron Kawalerii im. 6 Pułku Ułanów Kaniowskich w Julianowie
21. Stowarzyszenie Szkółka Wędkarska SOWICA
22. Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых oddział w Prabutach
23. Stowarzyszenie Sportów Walki Berserker Prabuty
24. Prabuckie Stowarzyszenie Miłośników Spalin
25. Stowarzyszenie ArtLandia Plus w Gontach
26. Stowarzyszenie „Kuźnia pozytywnych zmian”
27. Miejski Klub Sportowy „Pogoń” Prabuty
28. Prabuckie Towarzystwo Koszykówki „GRYF – VECRO” Prabuty
29. Stowarzyszenie Sportów off-road Prabuty „MOTOCROSS TEAM PRABUTY”
30. Gminny Klub Sportowy WOJTAS
31. Klub Jeździecki Julianowo
32. Amatorski Klub Bokserski Polonia Prabuty
33. Bike Club Prabuty

34. Kwidzyńskie Stowarzyszenie Sportowo – Kolekcjonerskie „GWARD” oddział Prabuty

35. Akademia Sportu „Lwy” Prabuty

36. Fundacja MIODNE ŻYCIE

Wszystkie jednostki opierają działalność na społecznej pracy swoich członków oraz pomocy mieszkańców Miasta i Gminy Prabuty. Celem ich działalności jest kształtowanie pozytywnych cech charakteru, upowszechnianie kultury, historii regionu, kultury fizycznej, sportu, rekreacji oraz promocja i organizacja wolontariatu.

12 Działalność Rady miejskiej w Prabutach

W Radzie Miejskiej w Prabutach obecnie działa 6 komisji stałych:

- Komisja Rewizyjna (składająca się z 5 radnych, przewodnicząca komisji – Dorota Tomaszewska, w 2022 roku odbyły się 3 posiedzenia komisji)
- Komisja Gospodarcza, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Przeciwpożarowej (składająca się z 8 radnych, przewodniczący komisji – Krzysztof Adamkiewicz, w 2022 roku odbyły się 3 posiedzenia komisji)
- Komisja Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki i Młodzieży (składająca się z 7 radnych, przewodnicząca komisji – Małgorzata Woch, w 2022 roku odbyły się 3 posiedzenia komisji)
- Komisja Zdrowia, Opieki Socjalnej i Mieszkaniowej (składająca się z 6 radnych, przewodnicząca komisji – Lucyna Maj, w 2022 roku odbyło się 7 posiedzeń komisji)
- Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska (składająca się z 5 radnych, przewodniczący komisji – Zbigniew Kondel, w 2022 roku odbyły się 2 posiedzenia komisji)
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji (składająca się z 5 radnych, przewodniczący komisji – Tomasz Chodowiec, w 2022 roku odbyło się 1 posiedzenie komisji).

W 2022 roku odbyło się 15 posiedzeń wspólnych komisji stałych Rady Miejskiej w Prabutach. Frekwencja na wspólnych posiedzeniach wyniosła 87,6%.

W 2022 roku Przewodniczącymi Rady byli Włodzimierz Jan Wiśniewski do (28 grudnia 2022 roku – rezygnacja z funkcji) oraz od 28 grudnia 2022 roku Marcin Przemysław Domagański.

W 2022 roku Rada Miejska w Prabutach obradowała na 14 sesjach (frekwencja 83,75%), na których podjęto 99 uchwał w różnych sprawach. 32 uchwały są aktami prawa miejscowego i zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Prabuty.

Na posiedzeniach opiniowano projekty uchwał, uchwalano oraz prowadzono dyskusje na tematy istotne dla funkcjonowania gminy. Podczas sesji zgłaszano zapytania dotyczące bieżących potrzeb, na które odpowiedzi udzielano w trakcie sesji lub w formie pisemnej, zgodnie z wolą zgłaszających.

Z podejmowanych przez Radę Gminy działań na uwagę zasługują m. in. :

- przyjęcie Raportu o stanie Miasta i Gminy Prabuty za rok 2021 i w konsekwencji udzielenie Burmistrzowi Miasta i Gminy Prabuty wotum zaufania,
- przyjęcie sprawozdania finansowego i sprawozdania z wykonania budżetu Miasta i Gminy Prabuty za 2021 rok i udzielenie absolutorium Burmistrzowi Miasta i Gminy Prabuty z tytułu wykonania budżetu za 2021 rok.

Ponadto podczas obrad sesji, przedstawione zostały sprawozdania:

1. o zbytych i nabytych nieruchomościach gruntowych w 2021 roku.
2. z realizacji rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za rok 2021.
3. z wykonania budżetu Miasta i Gminy Prabuty za I półrocze 2022 roku;
4. z realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2021/2022.
5. Burmistrza i Przewodniczącego Rady Miejskiej w Prabutach o oświadczeniach majątkowych za 2021 rok.
6. dotyczące działalności NZOZ „Medicus” Prabuty.

Na całokształt pracy Rady składa się także działalność komisji merytorycznych w ramach posiedzeń, których łącznie w roku 2022 odbyło się 18.

Dyżury radnych, podczas których zainteresowani mogą zgłaszać swoje uwagi i zastrzeżenia nie odbywały się. Kontakt możliwy był za pośrednictwem biura rady oraz na spotkaniach z mieszkańcami, organizowanych przez radnych. Radni wspierali finansowo różne akcje i osoby potrzebujące pomocy, a także rozpowszechniali informacje o organizowanych zbiórkach. Radni uczestniczyli w uroczystościach gminnych, uroczystościach okazjonalnych i kulturalnych organizowanych na terenie powiatu i naszej gminy.

Obrady sesji Rady Miejskiej w Prabutach są nagrywane – zapis obrad jest na nośniku danych, który stanowi załącznik do protokołu i dokumentację archiwalną. Prace Rady Miejskiej dokumentacja archiwalna, protokoły oraz prowadzone na żywo transmisje z obrad są dostępne poprzez portal mieszkańca: <https://prabuty.esesja.pl/>